

Evaluering af konstruktionen for udvalget
for Kunstnerisk udviklingsvirksomhed
(KUV-udvalget) samt det tværinstitutio-
nelle Center for kunstnerisk viden og ud-
vikling.

Marts 2023

KUR's anbefaling vedr. KUV

Kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV) er central for udviklingen af den kunstneriske praksis samt viden og videngrundlag for de videregående kunstneriske uddannelser. For at sikre den fortsatte kvalitative udvikling af KUV-området på nationalt plan er det vigtigt med en tværinstitutionel og transparent indsats, der fokuserer på kompetenceudvikling, videndeling og fælles udvikling af KUV-området. Det er KUR-kredsens vurdering, at det er nødvendigt med passende statslige investeringer på KUV-området for at sikre vore uddannelsers fortsatte internationale konkurrencedygtighed.

På grundlag af rapporten "Evaluering af konstruktionen for udvalget for Kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV-udvalget) samt det tværinstitutionelle Center for kunstnerisk viden og udvikling" anbefaler KUR følgende:

- at der tilvejebringes centralt tildelte resurser til en fortsættelse af den nationale KUV-pulje samt til administrationen af KUV-puljen og det tværinstitutionelle KUV-samarbejde*
- at der i stedet for en fortsættelse af KUV-centeret i sin hidtidige form, etableres en mere decentral netværksmodel, hvor der er fokus på KUV-netværksdannelse og erfaringsudveksling.*
- at der fortsat opereres med et centralt KUV-udvalg med eksterne medlemmer med KUV-kompetencer, dog med fokus på jævnlig udskiftning af udvalgsmedlemmerne og på en forenklet administrativ proces. Endvidere bør der være øget fokus på kunstfaglig mangfoldighed i udvalget, hvorfor man bør overveje at tilføre resurser til udvidelse af udvalget.*
- at det tværinstitutionelle samarbejde mellem KUR-institutionerne fremmes med henblik på en mere ligelig udvikling af KUV-området i hele landet gennem styrket netværksdannelse, erfaringsudveksling, fælles kompetenceudvikling. KUR anbefaler ikke en kvoteordning til udligning af den geografisk skæve fordeling af resurser fra KUV-puljen, således som det foreslås i evalueringsrapporten.*
- at sekretariatsbetjening af KUV puljen og det tværinstitutionelle KUV-samarbejde styrkes, og at der er fokus på KUV-faglighed i denne betjening. Forudsætningen for dette er, at der fortsat afsættes centralt tildelte resurser til administration af KUV-puljen og det tværinstitutionelle samarbejde om udviklingen af KUV-området i Danmark.*

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4
1.1.	Baggrund	4
1.2.	Organisering og kommissorium	4
1.3.	Procedure	5
2.	Sammenfatning	6
2.1.	Evaluering af KUV-udvalget	6
2.1.1.	KUV-ansøgernes evaluering	7
2.2.	Evaluering af Videnscentret	8
2.2.1.	Undervisernes evaluering af Videnscentret	10
3.	Baggrund/historik	12
3.1.	KUV i DK	12
3.1.1.	Udredning om Videngrundlag - KUV	12
4.	Evaluering af KUV-udvalget	12
4.1.	KUV-puljen	12
4.2.	Politiske aftaler/lovgivning	13
4.3.	KUV-puljens anvendelse	13
4.4.	Tidligere evalueringer	14
4.5.	KUV-udvalgets rapporter/evaluering	14
4.6.	Retningslinjer, procedure for ansøgninger	15
4.7.	KUV-udvalgets administrative og organisatoriske set-up	16
4.7.1.	Sammensætning	16
4.7.2.	KUV-udvalgets behandlingstider	18
4.7.3.	Udgifter forbundet med KUV-udvalgets arbejde	19
4.8.	Ansøgninger og bevillinger 2013-2021	20
4.8.1.	Ansøgninger fordelt på år	20
4.8.2.	Ansøgninger fordelt på institutioner	20
4.8.3.	Fordeling efter studentertal	21
4.8.4.	Fordeling efter geografisk beliggenhed	22
4.8.5.	KUV-bevillinger 2019-2021	23
4.9.	KUV-ansøgere evaluering af KUV-udvalget	24
4.9.1.	Dataindsamling	24

4.9.2.	Proportioner	24
4.9.3.	Resultater	25
5.	Evaluering af Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling	28
5.1.	Netværk for kunstnerisk udviklingsvirksomhed	28
5.2.	Sveidahl-rapporten	29
5.3.	Fælles målsætninger, rammeaftale, kommissorium	29
5.4.	Videnscentrets organisering	30
5.5.	Videnscentrets løsning af opgaverne	30
5.5.1.	Opgaven med at videreudvikle KUV samt støtte offentliggørelse af resultaterne ...	31
5.5.2.	Opgaven med at skabe et fælles forum for kunstnerisk udvikling gennem faglige symposier og offentlige foredrag	31
5.5.3.	Opgaven med at motivere at den nyvundne kunstneriske viden, udvikling, og resultater af forskning offentliggøres og formidles	33
5.5.4.	Opgaven med at opbygge et netværk for peer-review	33
5.5.5.	Opgaven med at beskæftige sig med kvalitetssikring	34
5.5.6.	Centrets opgave med at forvalte KUV-midlerne	34
5.6.	Videnscenterets organisatoriske og administrative set-up	35
5.7.	Undervisernes evaluering af Videnscentret	36
5.8.	Resultater	36
6.	Afrunding	38
7.	Bilagsoversigt	41
8.	Referenceliste	41

1. Indledning

Denne rapport er resultatet af en evaluering af konstruktionen for [Udvalget for Kunstnerisk udviklingsvirksomhed](#) (herefter KUV-udvalget) samt det tværinstitutionelle [Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling](#) (herefter Videnscentret). Evalueringen er foretaget af en arbejdsgruppe med deltagelse af

- Lektor Bjørn Petersen, Det Jyske Musikkonservatorium (DJM)
- Lektor Eva Hess Thaysen, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM)
- Specialkonsulent Pia Milwertz Jensen, Den Danske Filmskole (DDF)

Arbejdsgruppen benævnes i det følgende 'evalueringsgruppen'.

1.1. Baggrund

Udvalget for reform og udvikling af de kunstneriske uddannelser udgav i november 2021 sin [rapport](#), hvoraf det om KUV-udvalget og Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling bl.a. fremgår: "Udvalget vurderer, at konstruktionen med et udvalg virker administrativt tung. Desuden er en del af midlerne i puljen gået til projekter, der havde mere præg af forskning end af KUV. Videnscentret, som skal koordinere og facilitere institutionernes KUV-arbejde og desuden sekretariatsbetjene KUV-udvalget, koster årligt 1,7 mio. kr. Udvalget anbefaler, at Kulturministeriets Rektorer (KUR) foretager en evaluering af konstruktionen omkring KUV-udvalget og Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling."

Rapporten danner grundlag for den [politiske aftale om de kunstneriske uddannelser](#), som blev indgået 22. december 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet, og Kristendemokraterne. Af aftalen fremgår:

"Kulturministeriets Rektorer skal evaluere konstruktionen for udvalget for Kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV-udvalget) samt det tværinstitutionelle videnscenter for kunstnerisk viden."

1.2. Organisering og kommissorium

I forlængelse heraf har KUR uddelegeret ansvaret for evalueringen til DJM, DKDM og DDF med DJM som primær tovholder. Institutionerne har efterfølgende udpeget medlemmerne til evalueringsgruppen. Både Bjørn Petersen (DJM) og Eva Hess Thaysen (DKDM) er medlemmer af den arbejdsgruppe, der til daglig rådgiver Videnscentret.

Det af Kulturministeriet (KUM) givne kommissorium opstiller flg. præmisser for indholdet af evalueringen:

1. En evaluering af KUV-udvalgets organisatoriske og administrative set-up, herunder om udvalgsstrukturen med uafhængig kvalitetsbedømmelse er den rette fagligt og økonomisk i forhold til at foretage uddeling af KUV-midlerne¹.

¹ Det bemærkes, at den sidste formulering ikke er helt retvisende. KUV-udvalget bedømmer ansøgningerne men foretager ikke bevilling. Det er i sidste ende Kulturministeren, der bevilger på baggrund af udvalgets indstilling.

2. En evaluering af Videnscentret. Evalueringen skal belyse, om det organisatoriske og administrative set-up er det rette til at styrke den kunstneriske udviklingsvirksomhed og praksisbaseret på de kunstneriske uddannelser, som det ønskes i den politiske aftale og strukturudvalgets rapport. Centrets opgave med betjening af KUV-udvalget bør indgå i denne evaluering.
3. Et oplæg fra KUR på baggrund af pkt. 1 og 2 angående anbefalinger til den fremtidige organisering af KUV-området, kvalitetssikring og videndeling.

I tråd med kommissoriets pkt. 3 har evalueringsgruppen udformet sin rapport uden anbefalinger, da det fremgår, at KUR udarbejder sådanne på baggrund af rapporten. Evalueringsgruppen har dog for visse emner og problemstillinger peget på overvejelser, der kan eller bør gøres.

1.3. Procedure

Til løsning af opgaven har evalueringsgruppen valgt flg. procedure:

ad 1) For at tilvejebringe et såvel historisk som aktuelt overblik over KUV-puljen, KUV-udvalget (sammensætning, organisation, administration, driftsudgifter) og KUV-uddelinger har evalueringsgruppen inddraget tilgængelige dokumenter i form af kommissorier, notater, rapporter, tidligere evalueringer m.m.

Spørgeskema. For at tilvejebringe et indblik i KUV-udvalgets virke fra et ansøgerperspektiv har evalueringsgruppen udarbejdet et online spørgeskema med spørgsmål, der relaterer til ansøgningsprocedure, begrundelser for afslag/tilsagn, kendskab til udvalget m.v. KUV-koordinatorer på de syv kunsthøjskoler Rytmsk Musikkonservatorium (RMC), Det Jyske Musikkonservatorium (DJM), Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM), Syddansk Musikkonservatorium (SDMK), Den Danske Filmskole (DDF), Den Danske Scenekunsthøjskole (DDSKS) og Det Kongelige Danske Kunsthøjskole Billedkunsthøjskoler (BKS)², har udsendt e-mails til de undervisere, der mellem 2013-2021 har søgt KUV-puljen, med opfordring om at besvare spørgeskemaet. Herudover har evalueringsgruppen indhentet uddybende oplysninger fra Videnscentret, KUM samt fra KUV-udvalgets tilgængelige rapporter. Detaljer vedr. dataindsamling og resultater fremgår af punkt [4.9](#) samt bilag 1.

ad 2) For at tilvejebringe et overblik over Videnscentrets organisation og aktiviteter har evalueringsgruppen inddraget tilgængelige dokumenter i form af kommissorier, notater, årsrapporter, programmer m.m. For at tilvejebringe et indblik i Videnscentrets virke fra et brugerperspektiv har evalueringsgruppen udarbejdet et online spørgeskema med spørgsmål, der relaterer til centrets opgaver, herunder forvaltningen af KUV-puljen. KUV-koordinatorer på de syv kunsthøjskoler har udsendt e-mails til alle undervisere med opfordring til at besvare spørgeskemaet. Redegørelse for dataindsamling og resultater fremgår af punkt [5.10](#) samt Bilag 2.

Herudover har evalueringsgruppen indhentet uddybende oplysninger fra Kulturministeriet og fra Videnscentret.

² De syv kunsthøjskoler optræder af hensyn til overskuelighed i det flg. konsekvent i denne rækkefølge.

2. Sammenfatning

Herunder sammenfattes hovedpointerne i evalueringen af hhv. KUV-udvalg og Videnscenter. Kursiveret tekst er sammendrag af evalueringsgruppens bemærkninger.

2.1. Evaluering af KUV-udvalget

KUV-udvalgets kerneopgave er at bedømme institutionernes ansøgninger og afgive indstilling om bevilling til Kulturministeren. Ansøgning sker efter et sæt retningslinjer og kriterier udformet af KUV-udvalget. Der skelnes mellem udvikling og projektmodning. Til udviklingsprojekter gives støtte til maks. 12 mdr. frikøb med **maks. 40.000 kr. pr. md**; til modningsprojekter gives støtte til maks. 3 mdrs. frikøb og til **maks. 50 %** af lønomkostningerne. *De udmeldte honorarer afspejler ikke de virkelige udgifter, ligesom det halverede tilskud til modningsprojekter ikke synes rationelt begrundet. Det bør i en revision af KUV-puljens administrative set-up overvejes at **regulere bevillingsnormerne** og **sidestille** de økonomiske rammer for **udviklings-** og **modningsprojekter**.*

KUV-udvalget har en nordisk profil med fire fagpersoner fra hhv. Sverige, Norge og Danmark. Udvalgets formand og det danske medlem har siddet i udvalget siden 2013 (genbeskikkelse fire gange), mens de to andre medlemmer har siddet i udvalget siden 2017 (genbeskikkelse to gange). En kandidatliste til et nyt udvalg blev udarbejdet i 2021. Processen blev dog stoppet af KUM, grundet overvejelser om fremtiden for udvalget i forlængelse af oprettelsen af Videnscentret og Strukturudvalget. *Inddragelsen af nordisk ekspertise styrker KUV-feltets internationale berøringsflader og kan medvirke til sikring af uafhængig bedømmelse. Ved evt. oprettelse af et nyt udvalg bør det overvejes at tilføje udvalget **2-3 yderligere fagpersoner** og indføre præcise og **restriktive retningslinjer for genbeskikkelse**.*

KUV-udvalgets udgifter dækkes af puljen og udgør ca. 106.000 kr. årligt svarende til 1,4%. Udvalgsstrukturen må således ud fra en økonomisk betragtning siges at være rimelig og på niveau med driften af KUM's Forskningsudvalg. *Det bør fremover overvejes at adskille drift og KUV-midler, således at udgifter til drift **finansieres** gennem et **separat budget**, svarende til praksis for KUMs Forskningsudvalg. Desuden kan det overvejes at **reducere udgifter** gennem anvendelse af online mødeplatforme.*

Perioden fra ansøgningsfrist til bevillingsbrev er i perioden vokset fra 60 til 120 dage, med lokale logistiske udfordringer til følge. Forsinkelsen skyldes iflg. KUM arbejdspress og opklarende spørgsmål fra skiftende kulturministre. *Det bør i en ny udmøntning af KUV-puljen stærkt overvejes at **for-enkle** den **administrative proces** mellem indstilling og bevilling. Det er i den forbindelse afgørende, at det sikres, at KUV-puljen fortsat sekretariatsbetjenes.*

KUV-puljen er siden sin introduktion i 2013 vokset fra 3 mio. kr. til i dag 7,5 mio. kr. KUV-midlerne opfylder et stort behov på KUR-institutionerne ved at skabe mulighed for finansiering af praksisbaseret kunstnerisk udviklingsvirksomhed, som ikke støttes af KUM's forskningspulje. Siden 2013 er der til og med 2021 uddelt i alt 46.386.509 kr. fordelt på 115 bevillinger. Den gennemsnitlige bevillingsprocent ligger på 66. Der er stor forskel mellem institutionerne på antal fremsendte ansøgninger, hvor BKS og DDSKS har indsendt flest (37/35) og DJM og SDMK færrest (16/20). Der ses en markant sammenhæng mellem antal ansøgninger og antal bevillinger; flere ansøgninger giver forholdsomt flere bevillinger.

Forskellen i bevillingsantal afspejles i størrelsen af de opnåede bevillinger. BKS har samlet opnået ca. 14 mio. kr. og SDMK ca. 3 mio. kr. Bevillingerne afspejler ikke institutionernes indbyrdes størrelsesforhold. Beregnet med studentertal som indikator har fx BKS i perioden opnået bevillinger svarende til 81.838 kr. pr. studerende, mens fx DJM har opnået bevillinger svarende til 10.214 kr. pr. studerende.

Geografisk er fordelingen også markant ulige, med 5½ gange så mange penge uddelt til institutioner i Hovedstaden sammenlignet med institutioner i provinsen.

*Den skæve fordeling betyder, at institutionerne **ikke har samme muligheder** for at udvikle et **bæredygtigt KUV-miljø**. Det bør i en fremtidig administration af KUV-puljen overvejes, om der, uden at kompromittere kvalitetssikringen, kan skabes **sikkerhed** for alle institutioners **lige adgang** til midlerne, fx gennem kvotering.*

2.1.1. KUV-ansøgernes evaluering

Spørgeskemaundersøgelsen er repræsentativ med en svarprocent på 62. Overordnet viser besvarelserne en moderat positiv indstilling til KUV-udvalget og forhold, der vedrører ansøgningsprocedure m.v.

Et meget stort flertal af ansøgere, der har modtaget bevilling, finder KUV-udvalgets **skriftlige begrundelse** brugbar. Blandt ansøgere, der har fået afslag, gør dette sig gældende for væsentligt færre; knap **halvdelen** finder **ikke begrundelsen brugbar**.

En tredjedel af bevillingsmodtagere har oplevet at få et mindre beløb end det ansøgte. For et flertal af disse har konsekvensen været, at projektets **indhold og forventninger** til resultaterne har måttet **ændres**, samt at **gennemførligheden** har været **hæmmet**.

Fsva. vurderingen af **KUV-puljens retningslinjer** og kriterier er tendensen i respondenternes svar **overvejende positiv**. Et klart flertal mener, at retningslinjerne generelt er *klare og forståelige, brugbare/realistiske og meningsfulde og relevante* i forhold til deres KUV-projekter. Et mindretal på 15-20 % mener, at dette kun i mindre grad er tilfældet. I de individuelle kommentarer er tendensen dog kritisk. Dette gælder især, hvad der opleves som **"akademisk udfordrende"**, **"sprogligt svært"** og **"den akademiske ansøgningsform"**. Nogle giver dog også udtryk for, at ansøgningen medvirker til at **afklare "relevante aspekter af projektet"**.

Et **flertal** finder, at **KUV-ansøgningsskemaet** er **relevant** i forhold til deres KUV-projekt. Nogle peger dog på begrænsninger/restriktioner i formatet og efterlyser mulighed for at implementere "billede, lyd eller video".

Et **flertal** af respondenterne vurderer, at **udvalgskonstruktionen** i høj eller nogen grad er den rette, både hvad angår *faglighed og uafhængighed* til uddeling af KUV-midlerne. Et lille mindretal (hhv. 16% og 9%) vurderer, at dette gør sig gældende i mindre grad. Hhv. **16 og 20 %** svarer **'ved ikke'** på spørgsmålene.

Spørgsmålet om hvor vidt respondenterne har **andre forslag til fordeling af KUV-midlerne** afføder en række kommentarer. F.eks. mener flere, at institutionerne selv med fordel kan fordele midlerne. Andre foreslår, at KUV-udvalget bør være **"demokratisk udpeget af skolerne"** eller suppleres med **"praktiserende kunstnere"** med "massiv kunstnerisk praksis". Nogle udtrykker dog støtte til udvalget som **"den mest fornuftige løsning"**, som dog **"skal skiftes ud oftere"**.

Samlet set indikerer undersøgelsen, at det kan overvejes at **revidere formen** på de **begrundelser** der gives, navnlig ved afslag. Det bør desuden overvejes at **revidere ansøgningsformen**, så det i højere grad end nu bliver **muligt** at inkludere **andre relevante præsentationsformer** end den skriftlige. Endelig bør det overvejes at **minimere brugen af begrænsede tilsagn**, da dette i mange tilfælde har **negative konsekvenser** for projekternes forløb, indhold, gennemførlighed og resultater.

Resumé af evalueringsgruppens bemærkninger. Det bør i en revision af KUV-puljens administrative set-up overvejes at regulere bevillingsnormerne og sidestille de økonomiske rammer for udviklings- og modningsprojekter. Ved evt. oprettelse af et nyt udvalg bør det overvejes at tilføje udvalget 2-3 yderligere fagpersoner og indføre præcise og restriktive retningslinjer for genbeskikkelse. Det bør i en ny udmøntning af KUV-puljen stærkt overvejes at forenkle den administrative proces mellem indstilling og bevilling. Det bør i den forbindelse sikres, at KUV-puljen fortsat sekretariatsbetjenes. De uddelte bevillinger fra puljen 2013-21 afspejler ikke institutionernes indbyrdes størrelsesforhold, ligesom den geografiske fordeling er markant ulige. Det bør i en fremtidig administration af KUV-puljen overvejes, om der, uden at kompromittere kvalitetssikringen, kan skabes sikkerhed for alle institutioners lige adgang til midlerne, fx gennem kvotering.

2.2. Evaluering af Videnscentret

Videnscentret blev etableret som et af seks samarbejdsprojekter, der opstod i kølvandet på Sveidahl-rapporten og en efterfølgende møderække i KUR. Med målsætning om at "styrke uddannelsernes kvalitet [...] udføre kunstnerisk udviklingsarbejde af høj kvalitet og styrke kvalitetssikringen" fik BKS i forb. m. rammeaftalen 2019-22 ansvaret for at etablere et "tværfagligt center for kunstnerisk viden og udvikling".

Centrets kommissorium opstiller en række mål og **opgaver**, der omfatter **organisering** af symposier/foredrag, **formidling** af resultater, **etablering** af netværk for peer-review, kvalitetssikring og **forvaltning** af KUV-puljen.

Videnscentret har eksisteret i 3 år, 9 mdr. En daglig koordinator (50%) har været gennemgående medarbejder, mens Professor Kristoffer Gansing (100%) har ledet centret 2/3 af dets levetid. To forskellige koordinatore har haft ansvaret for KUV-puljen. Gansing er p.t. eneste ansatte på centret.

Videnscentret har i perioden organiseret en række aktiviteter; 4 to-dages **symposier**, 11 artistic research **fora** (internt videndelingsseminar; i alt 20 præsentationer), 6 Kunstens Viden (**off. foredrag**) og 7 **workshops**. Mange af aktiviteterne har været afholdt i **hybridt format** (fysisk + online).

*Deltagelsen har været **svingende** fra få (<5; KUV-forum) til mange (~150; symposium). **Symposierne** har i perioden fået en **større andel** af **praksisbaseret indhold**. **Undervisere** fra KUR-institutionerne har dog **udgjort** en **relativt mindre andel** af deltagerne ved symposier. **KUV-forum** har tilbudt en **relevant platform** for vidensdeling. **Program** for KUV-forum er ofte **annonceret sent** og i visse tilfælde **udsendt med fejl**. **Teknisk og kommunikativt har kvaliteten af det hybride format været svingende men også stigende.***

*En **grundlagstekst** for KUV samt en **antologi** og et **KUV-videoprojekt** er ikke afsluttet.*

Iflg. centret har opgaven med at "samle feltet på tværs af discipliner været **udfordrende**", bl.a. fordi **institutionerne** "har **egne strategier**", "ikke har **evnet** af formidle aktiviteterne til de ansatte" og "kunne gøre mere for at **inddrage centret**". Kunstnerisk er set "en **positiv udvikling** og et **stort engagement** blandt underviserne". Arbejdsgruppen har udgjort "et **vigtigt instrument**" men "ikke været **operativ og aktiv** nok".

Centret **formidler** bl.a. gennem sin **hjemmeside** og på offentlige **videoplatforme**. **Iflg. centret** finder formidling også sted gennem **faglig dialog** (forum), **nyhedsbrev** og **pressemeddelelser**. Centret tilbyder desuden en fælles portal på Research Catalogue. Centret peger dog på at "vidensdelingsopgaverne **ikke** er **realistiske** ift. kapaciteten".

*Videnscentret har etableret en model for intern **mundtlig fagfællebedømmelse**, men et **netværk for peer-review** er ikke etableret.*

*Opgaven med **kvalitetssikring** er ikke specifikt dokumenteret. Iflg. centret* har det fundet sted ved at "få **projekter i tale på tværs** af institutioner", gennem "**diskussioner** om fx **begrebsliggørelse**" og som led i "arbejdet med at **vejlede KUV-ansøgere**".

Iflg. Videnscentret har man med **forvaltningen af KUV-puljen** haft et forum, der har "hjulpel **integrationen** på tværs af discipliner". **Overdragelsen** fra KUM "har dog **ikke** været **optimal**", navnlig ift. beskikkelse af "**nyt KUV-udvalg** samt **reformer** af ansøgningsprocedurer", og **oplevelsen** har været, at "centrets **rolle** var rent **administrativ**".

*Den tilbudte **vejledning** i forb. m. KUV-ansøgning er et **positivt tiltag**. I hvilket **omfang**, institutionerne har benyttet det, er dog **uvist**. **KUV-koordinatorerne** har qua arbejdsgruppen kunnet **udveksle** ansøgningsrelevante emner. Det er **ikke** i perioden **lykkedes** at **beskikke et nyt udvalg** eller **revidere retningslinjer og ansøgningsprocedurer**.*

Ift. hvor vidt Videnscenterets **organisatoriske og administrative set-up** er det rette til at **styrke** den kunstneriske **udviklingsvirksomhed** og **praksisbasering** på de kunstneriske uddannelser, peger centret selv på, at det "**bør integreres bedre** på tværs af institutionerne", og at Centret "skal have **forskeruddannelse** og kunne skabe mere **sammenhold**, feks. gennem et KUV-kollegium". Desuden

peger Videnscentret på, at ”KUV i sig selv er praksisbaseret”; ved at have beskæftiget sig med det er ”den kunstneriske praksisbaserings overordnet blevet styrket”.

Evalueringsgruppen er enig i, at centret bør integreres bedre på institutionerne. Dog er KUV mange steder stadig i en udviklingsproces, hvor underviserne udforsker egne veje. Institutionernes økonomiske råderum sætter også grænser for antallet af lokale KUV-projekter. Desuden udvikles vidensgrundlaget på musikonservatorierne også gennem PUV. Det kan overvejes, om centerkonstruktionen er den rette til at skabe integration, eller om et mere forpligtende samarbejde, evt. med skiftende ansvar, vil kunne bidrage til styrkelse af området.

Det bemærkes, at centret kun i 2/3 af sin levetid har haft en daglig leder på fuld tid, og det bør anerkendes, at ikke alle mål har kunnet opfyldes i perioden. Bevillingsmæssig uvished i det seneste år har derudover betydet, at videnscentret ikke har kunnet ansætte nye medarbejdere.

2.2.1. Undervisernes evaluering af Videnscentret

Spørgeskemaundersøgelsen opnår med 149 besvarelser en svarprocent på 24 og er dermed **indikativ**. Proportionalt vurderes undersøgelsen på institutionsniveau repræsentativ. For otte af undersøgelsens spørgsmål gælder, at de kun er besvaret af 80% af respondenterne. Respondenternes baggrund i forhold til ansættelse (fast/løs) eller tidligere KUV-ansøgning er ikke undersøgt.

Undervisernes **kendskab til Videnscentret** vurderes **begrænset**, med 13%, der har høj grad, 38% der har nogen grad, og 35% der har ringe grad af kendskab. 13% kender slet ikke til Videnscentret. En af 10 har besøgt Videnscentrets **hjemmeside** ofte, mens det for de øvrige kun er sket nogle få gange (44%) eller aldrig (44%).

Ca. 3/4 af underviserne kender til Videnscentrets aktivitet **symposium**, 2/3 kender til **KUV/artistic research forum**, 1/3 kender til **Kunstens Viden/Knowledge in the Arts**, mens ca. 1/4 kender til **Workshops**. Blandt respondenter med kendskab til symposier og KUV/artistic research forum har ca. **en ud af ti** deltaget **ofte**, mens resten har deltaget enten nogle få gange (~48%) eller **aldrig** (~44%). Af respondenter, der kender til Kunstens Viden/Knowledge in the Arts, har knap 1/10 deltaget ofte, mens resten har deltaget nogle få gange (38%) eller ’aldrig’ (54%). Ganske få har deltaget i workshops. *Fordelingen er forventelig; symposierne har været bredt annonceret, mens de øvrige aktiviteter har KUV-intern karakter. Deltagelsen må i forhold til potentialet dog vurderes til at være generelt lav.*

Videncentrets opgaver. Besvarelserne af de efterfølgende spørgsmål om Videnscentret præges af en **høj andel af ’ved ikke’-svar**. Ud over at afspejle en stor usikkerhed blandt respondenterne, reducerer det også i nogen grad validiteten af resultaterne.

Fsva. opgaverne med at ’**udvikle KUV** og støtte offentliggørelse [...]’, ’skabe et **fælles forum** for kunstnerisk udvikling [...]’ samt ’**motivere**, at den nyvundne kunstneriske viden [...] formidles’, er et flertal af respondenternes vurdering **moderat positiv**. Et lille mindretal mener, at dette er lykkedes i mindre grad (10-20 %) eller slet ikke (2-3 %).

Over halvdelen (60%) tilkendegiver, at de **ikke ved** i hvilken grad Videnscentret 'opbygger et **netværk for peer review**' eller 'beskæftiger sig med **kvalitetssikring**'. For de øvrige svar er tendensen **svagt positiv**. Knap halvdelen (42 %) **ved ikke** med hvilken grad af kvalitet Videnscentret har løst 'opgaven med at **forvalte KUV-midlerne**'. For de øvrige besvarelser er tendensen **overvejende positiv**.

Fsva. spørgsmålet, om 'Videnscentrets organisatoriske og administrative set-up er det rette til at **styrke** 1) den kunstneriske **udviklingsvirksomhed** og 2) den kunstneriske **praksisbaserings** på de kunstneriske uddannelser', er den overordnede vurdering **moderat positiv**; mere for KUV end for praksisbaserings. Knap **halvdelen** tilkendegiver, at de **ikke kan svare**.

Kommentarer. Underviserens kommentarer spænder vidt men er **overvejende kritiske**. Flere adresserer **centrets placering** med udtryk som "**rimelig usynlige [...]**", "**lukket klub [...]** i Kbh.", "**en fjern satellit**" eller "[...] burde have været [...] opsøgende og til stede rundt omkring på institutionerne". Nogle mener, at centret har haft "**for meget fokus på billedkunst**", eller har været "**for akademisk [...]**" eller "**bevæger sig langt væk fra den kunstneriske praksis [...]**" og "**skaber sin egen osteklokke** løsrevet fra den skabende og udøvende kunst". I samme spor spørges, hvor vidt '[...] centeret har formået at repræsentere andre formidlingsformater end en akademisk, ikke-embodied, ikke-performativ samtale'. Flere tilkendegiver, at de af forskellige grunde ikke føler sig i stand til at besvare spørgsmålene fyldestgørende.

Samlet set indikerer undersøgelsen, at en **beskeden del** af underviserne **kender Videnscentret**, og at **ganske få** søger information på eller **anvender centrets hjemmeside**. **Kendskabet** til centrets fire udadvendte **aktiviteter** er **udbredt** fsva. **symposier** men **faldende** for de mere interne aktivitetsformer. Ift. potentialet vurderes **deltagelse** i aktiviteterne til at være **generelt lav**. Omkring **halvdelen** af underviserne svarer '**ved ikke**' på spørgsmålene om centrets opgaveløsning. De øvrige respondenter udtrykker **svagt til moderat positive** vurderinger, dog **overvejende positiv** vurdering af **forvaltningen af KUV-midlerne**. Et **lignende mønster** ses i vurderingen af, hvor vidt centrets **set-up er det rette** til at **styrke KUV** og **praksisbaserings**. **Kommentarerne** er **overvejende kritiske** ift. centrets placering, og hvad der opleves som "**akademisk**" eller "**fjern satellit**".

Resumé af evalueringsgruppens bemærkninger. Det bør overvejes i en evt. revision af centret at skabe et mere decentralt netværk for KUV, som institutionerne på skift har ansvaret for. Derved kan der skabes grundlag for en højere grad af lokal forankring og oplevelse af medejerskab. Desuden vil den kunstneriske praksisbaserings, som kendetegner KUV, kunne få en mere fremtrædende og synlig plads. Den eksisterende praksis med tilbagevendende KUV-symposier af internationalt tilsnit og mindre tværkunstneriske fora for vidensdeling og udveksling rummer store udviklingsmuligheder. Det bør dog i et muligt fremtidsscenario overvejes at tilpasse både tilrettelæggelsen og frekvensen af disse, så de i højere grad end nu afspejler underviserens og institutionernes faktiske forhold mhp. maksimalt udbytte af aktiviteterne.

3. Baggrund/historik

3.1. KUV i DK

Kunstnerisk udviklingsvirksomhed er i henhold til [Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet](#) en aktivitet, institutionerne skal udøve^{3,4}. Tidligere var KUV-begrebet ikke nærmere defineret og tolkedes forskelligt både mellem institutioner og mellem kunstarter.

3.1.1. Udredning om Videngrundlag - KUV

Med Kulturministeriets rapport [Kunstnerisk Udviklingsvirksomhed - udredning om vidensgrundlaget på de videregående kunstneriske uddannelser](#) fra 2012 blev behovet for en afklaring af KUV-begrebet og af kravene til dokumentation imødekommet. Arbejdsgruppen bag rapporten gav en række anbefalinger herunder, at "KUV synliggøres som en selvstændig videns- og erkendelsesskabende aktivitet på højeste niveau på linje med videnskabelig forskning". Desuden anbefalede arbejdsgruppen, at institutionerne skulle tage udgangspunkt i en overordnet, fælles definition af KUV med følgende ordlyd:

"Kunstnerisk udviklingsvirksomhed er en integreret del af en kunstnerisk proces, der fører frem til et offentligt tilgængeligt resultat og ledsages af en refleksion over såvel processen som præsentationen af resultatet."

Endelig anbefalede rapporten, at det i Kulturministeriets regi "bør [...] overvejes, at der svarende til den særlige pulje administreret af Kulturministeriets Forskningsudvalg afsættes tilsvarende midler til støtte af kunstnerisk udviklingsvirksomhed."

Rapporten førte i 2013 til udmøntningen af *Kulturministeriets pulje til kunstnerisk udviklingsvirksomhed* (KUV-puljen) samt etablering af *Udvalget for kunstnerisk udviklingsvirksomhed* (KUV-udvalget).

4. Evaluering af KUV-udvalget

4.1. KUV-puljen

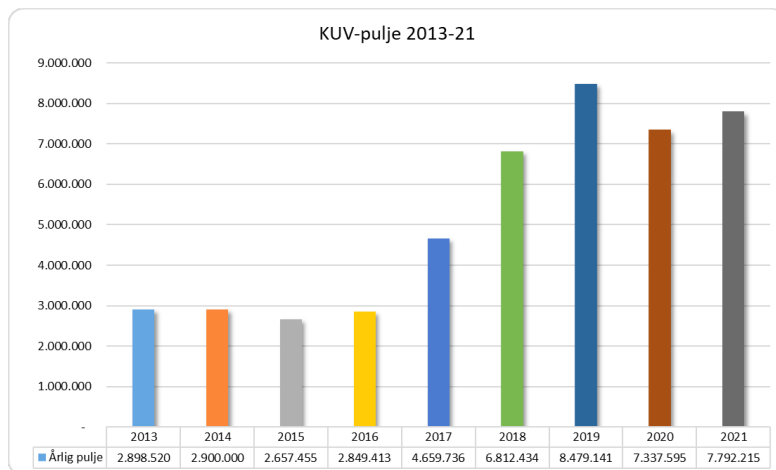
KUV-puljen skal anvendes til at styrke indsatsen inden for området på de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, som er hovedfinansieret under Kulturministeriet: RMC, DJM, DKDM, SDMK, DDF, DDSKS BKS og Forfatterskolen⁵. KUV-puljen udgør i 2022 7,5 mio. kr. og er dermed øget fra oprindeligt 3 mio. kr. (2013). En oversigt over bevilgede beløb for hvert år 2013-21 ses i figur 1. Det samlede uddelte beløb i perioden er 46.386.509 kr.⁶

³ For DDF gælder, at det er en aktivitet de kan udøve.

⁴ For musikkonservatorierne gælder desuden et krav om udøvelse af Pædagogisk Udviklingsvirksomhed.

⁵ Forfatterskolen er ikke inddraget i undersøgelsen. Skolen har fra KUV-puljens lancering været ansøgningsberettiget jf. retningslinjerne. Udover en medbevilling i 2014 i samarbejde med DDSKS og en selvstændig bevilling i 2015 har skolen dog ikke søgt og/eller modtaget bevilling fra puljen. Forfatterskolen er heller ikke en del af KUR eller arbejdsgruppen omkring Videnscentret.

⁶ [Bevillinger for 2023-24 er udmeldt tæt på rapportens deadline](#) og derfor ikke medtaget. Iflg. det oplyste blev [22 af 25 ansøgninger bevilget med et samlet beløb på 7.937.869 kr.](#)

Figur 1. Størrelsen af KUV-puljemidlerne i perioden 2013-2021.

KUV-midlerne opfylder et stort behov på KUR-institutionerne ved at skabe mulighed for finansiering af forskningsfrikøb til undervisere, hvis udgangspunkt er kunstnerisk praksis. Disse har ikke kunnet søge Kulturministeriets Forskningsudvalg, hvor der forventes en human- eller naturvidenskabelig tilgang, og hvor kravet er, at ansøger har en Ph.d.-grad, en uddannelse kun ganske få undervisere er i besiddelse af. Tildelingerne har også fået anerkendende omtale af skiftende kulturministre: "Projekterne bidrager til at holde institutionernes viden om den kunstneriske faglighed ajour [...] til stor gavn for både de kunststuderende og i sidste ende os, der oplever kunsten" (Mette Bock 15.01.19); "Der skal være plads til udvikling på vores kunstneriske uddannelser. Det hjælper de 17 ambitiøse, nye kunstneriske udviklingsprojekter med [...] Jeg håber, de nye projekter vil skabe ny inspiration, som kan smitte af på undervisningen" (Joy Mogensen 20.02.22).

4.2. Politiske aftaler/lovgivning

KUV-puljen er iflg. [Aktstykke nr. 268 af 9. juni, 2022](#) en del af Kulturministeriets andel af *udlodningsmidlerne til kulturelle formål*, som Folketingets Finansudvalg administrerer, og som stammer fra overskud og afgifter af lotteri og spil (tipsmidlerne). I 2022 søgte Kulturministeriet samlet om at anvende 277,3 mio. kr. (272,7 mio. kr. til kulturelle formål og 4,6 mio. kr. til administration), hvoraf *Forskning på kulturinstitutioner* udgør 18,7 mio. kr. Heraf dækker 207.000 kr. udgifter i forbindelse med drift af Kulturministeriets Forskningsudvalg, mens 10.732.000 kr. dækker selve Forskningspuljen og altså 7,5 mio. kr. dækker KUV-puljen. Af den samlede pulje til kulturelle formål udgør *Forskning på kulturinstitutioner* 6,7 % (Forskningspulje: 3,9 %; KUV-pulje: 2,7 %).

4.3. KUV-puljens anvendelse

Af ovennævnte aktstykke fremgår: "Der kan af bevillingen ydes tilskud til afgrænsede projekter inden for kunstnerisk udviklingsvirksomhed, forberedelse af projekter inden for kunstnerisk udviklingsvirksomhed samt supplerende tilskud til projekter, der har opnået tilskud fra anden side samt til publikationer, offentliggørelser og konferencer. Bevillingen udmøntes som en ansøgningspulje og fordeles af Kulturministeriet efter indstilling fra Kulturministeriets udvalg for kunstnerisk udviklingsvirksomhed, der sekretariatsbetjenes af Kunstakademiets Billedkunstskoler."

Evalueringsgruppen bemærker: Af de nævnte formål er det kun de to første, der er fremgået af de retningslinjer og det ansøgningsskema, som har været udbudt officielt. Iflg. KUM skyldes udeladelser af de supplerende tilskud, at det ville tage ressourcer fra det væsentligste formål: KUV og mødningsprojekterne. Det kan overvejes at inkludere disse tilskudsmuligheder i ansøgningsformularen. Særligt for publikation og offentliggørelse er dette relevant, da det kan sikre, at viden fra KUV når et større publikum.

4.4. Tidligere evalueringer

KUV-puljen blev i 2015 eksternt evalueret med det formål at indsamle de involverede parter vurderinger af puljen og dens hidtidige effekt⁷. Undersøgelsen byggede på en spørgeskemaundersøgelse sendt til institutionerne samt interviews med medlemmerne af KUV-udvalget. Evalueringen blev foretaget på et tidspunkt, hvor kun to ansøgningsrunder havde fundet sted, og hvor kun ca. 15 projekter var igangsat. Rapporten konkluderede bl.a., at KUV-puljen trods sin beskedne størrelse havde haft en positiv effekt, både i kraft af processen med udvikling af KUV-feltet, som puljen har igangsat, og i kraft af de igangsatte projekter. Desuden pegede rapporten på et 'behov for at drøfte og overveje specifikke forhold for så vidt angår puljens retningslinjer, bevillingsstruktur og rammer'. Som det fremgår under pkt. 4.9, har evalueringsgruppen valgt at stille spørgsmålene vedr. retningslinjerne fra 2015-evalueringen igen i den aktuelle undersøgelse.

4.5. KUV-udvalgets rapporter/evaluering

KUV-udvalget har i perioden afleveret tre beretninger: 1) *Redegørelse fra udvalget for pulje til kunstnerisk udviklingsvirksomhed 2013 og 2014*, 2) [Beretning 2018](#) samt 3) *En betragtning fra KUV-udvalgets innside* (Lützow-Holm, 2022). Kun Beretning 2018 er tilgængelig online. 1) og 3) er derfor vedlagt som hhv. bilag 3 og bilag 4.

Hovedbudskabet i 2022-rapporten, som er mest relevant i denne kontekst, kan opsummeres således:

KUV-begrebet:

- "KUV rummer viden fra kunstnerisk praksis som det er muligt at begrebsliggøre og kommunikere igennem kunsten selv."
- "Præmisserne for KUV kan sammenlignes med forskning, men adskiller sig ved at ikke være genstand for samme grad af standardisering, med den konsekvens, at metoder oftest er mangfoldige, at kommunikation finder sted på flere niveauer, og at konteksten kan være både teoretisk og materiel/praktisk."

Ansøgningernes karakter

- "ansøgningerne er blevet tydeligere i det undersøgte fokus og i forholdet mellem teori og metode."
- "ansøgere takket være Videncentret i stigende grad placerer sig i relation til andre projekter samt den internationale kontekst for KUV."

⁷ Jørnø, P. 2015. [Rapport om evaluering af KUV-puljen](#)

- "der er et voksende antal projekter som er tværfaglige og forankrede i aktuelle problemstillinger som klima, pandemi, køn og andre samfundsmæssige temaer."
- "pædagogiske og etiske aspekter i stigende grad vægtes i ansøgningerne."

Fremtidige anbefalinger:

- "at styrke projekternes inkubationsfase endnu mere, fra idé til færdig ansøgning samt vejledning også ved afslag eller begrænset tilsagn."
- "at understøtte tværfaglig ekspansion over institutionsgrænserne."
- "at styrke mulighederne for langsigtede projekter – det som kan adskille KUV fra rent produktionsorienteret virksomhed."
- "udvid dialogen mellem udvalget og institutionerne, via centret."

4.6. Retningslinjer, procedure for ansøgninger

Ansøgning om KUV-puljemidler foregår på grundlag af en række udspecificerede [retningslinjer og kriterier](#) i et ansøgningsskema, som fremsendes pr. e-mail. Både retningslinjer og ansøgningsskema har siden 2013 undergået mindre revisioner - senest i 2019.

Kriterierne, som KUV-udvalget ønsker opfyldt, omfatter krav om forankring i kunstnerisk praksis, beskrivelse af velafgrænset problemstilling, bidrag med ny indsigt/erkendelse inden for området, redegørelse for kontekst (eksisterende viden nationalt/internationalt), beskrivelse/begrundelse af metode, bidrag til udvikling af undervisning, overvejelser om dokumentation og kommunikation til fagfæller og om formidling af resultater, overvejelser om gruppens kønssammensætning og redegørelse for evt. samfundsmæssige og etiske aspekter. Derudover er der krav om dokumentation for "projektleders nødvendige kvalifikationer", sandsynliggørelse af fornødne faglige, økonomiske og personalemæssige rammer på moderinstitutionen, udspecificeret tidsplan, strategi for ledelse af projektet og et udførligt budget. Der ligger således et betydeligt arbejde bag udformning af ansøgning, et arbejde der kvalificeres af de lokale KUV-koordinatorer/forskningsledere, men som for nogle ansøgere kan involvere arbejde uden for arbejdstiden.

Der skelnes mellem to slags projekter: udvikling og projektmodning. For udviklingsprojekter gælder at der gives støtte til maks. 12 mdr. frikøb med maks. 40.000 kr. om måneden til løn pr. projektansat. Hertil kommer 20 % overhead af lønudgifter, men ikke af udgifter til udstyr, rejser mv. Udviklingsprojekter kan strække sig over en periode op til tre år og kan være et samarbejdsprojekt. For modningsprojekter gælder at der ydes maks. støtte til 3 mdrs. frikøb og til maks. 50 % af lønomkostningerne.

Beløbsrammen har været uændret siden 2013 og er således ikke indeksreguleret. Da der er stor afvigelse mellem de 40.000 kr. og den faktiske udbetalte løn (professor ca. + 25.000, lektor ca. + 15.000) vil bevilling indebære, at institutionerne udligner løndifferencen. Ved modningsprojekter er denne problematik særligt præsent, da der reelt kun bevilges 20.000 kr. pr. md. Evalueringsgruppen har spurgt KUM om rationalet bag satserne og har fået dette svar:

- "Udvalget har igennem puljens historie været skeptiske over at give for meget til frikøb. Beløbsgrænsen er sat af udvalget i 2018."

Og vedr. modningsprojekter:

- ”Projektmodning er en mindre kategori med en lavere tilskudsramme (fremgår af retningslinjerne).”

Evalueringssgruppen bemærker. De udmeldte honorarer afspejler ikke de virkelige udgifter, ligesom det halverede tilskud til modningsprojekter ikke synes rationelt begrundet. Det bør i en revision af KUV-puljens administrative set-up overvejes at regulere bevillingsnormerne og sidestille de økonomiske rammer for udviklings- og modningsprojekter.

4.7. KUV-udvalgets administrative og organisatoriske set-up

Udvalget for kunstnerisk udviklingsvirksomhed nedsattes første gang i 2013 af Kulturministeren med den opgave at bedømme og indstille til Kulturministeren, hvilke ansøgninger om KUV-projekter, der skal have bevilling. Udvalget sekretariatsbetjentes frem til 2020 af KUM men betjenes siden 2020 af Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling (Videnscentret), som en del af dets opgaver. Videnscentret er et fælles videnscenter for de kunstneriske uddannelser forankret på Kunstakademiets Billedkunstskoler.

4.7.1. Sammensætning

Af KUV-beretning 2022⁸ fremgår: Udvalget bestod fra 2013-2017 af Grete Refsum (udvalgsformand), professor ved Oslo Kunsthøgskole, Frederik Tygstrup, professor ved Københavns Universitet og Ole Lützow-Holm, professor ved Högskolan för scen och musik i Göteborg. I 2017 blev udvalget udvidet med ét medlem og har siden bestået af Cecilie Semec, filmfotograf og lektor ved Den Norske Filmskole, Cecilia Roos, danser og professor ved Stockholms Konstnärliga högskola, Frederik Tygstrup samt Ole Lützow-Holm. Samtidig udtrådte Grete Refsum af udvalget og Ole Lützow-Holm har siden været formand for udvalget.

Af det oprindelige kommissorium for *Kulturministeriets udvalg for kunstnerisk udviklingsvirksomhed*⁹ fremgår: ”Udvalget består af en formand og to medlemmer [...]” - altså tre medlemmer. Evalueringssgruppen har forespurgt KUM om baggrunden for udvidelsen til fire medlemmer og har fået flg. svar:

- ”Det blev vurderet som meget væsentligt, at KUV-udvalget havde den faglige ekspertise og erfaring, som var nødvendig for at kunne bedømme KUV-projekter på de kunstneriske uddannelsesinstitutioner, sådan at der var legitimitet og faglig respekt om udvalgets bedømmelser af de kunstneriske projekter. I den oprindelige udvalgskonstruktion fra 2013 med tre medlemmer manglede der et medlem med faglig viden om filmområdet. Daværende kulturminister Mette Bock godkendte derfor i 2017, at KUV-udvalget blev udvidet fra tre til fire medlemmer.”

⁸ En betragtning fra KUV-udvalgets innside. Rapport udgivet af Videnscentret, 2022, forfattet af KUV-udvalgets formand Ole Lützow-Holm. Rapporten kan læses i bilag 4.

⁹ Vedlagt som bilag 5

Repræsentation. Af det oprindelige kommissorium fremgår endvidere, at KUV-udvalget: ” [...] til- sammen skal repræsentere en bred viden om kunstneriske uddannelsesinstitutioner samt en bred indsigt i kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Det bør endvidere tilstræbes, at et eller flere medlem- mer har erfaring med udøvelse af kunstneriske udviklingsprojekter. Det bør endvidere tilstræbes, at et medlem har erfaring fra forskningsmiljøer og med kunstneriske udviklingsprojekter.”

Genbeskikkelser. Af kommissoriet for KUV-udvalget fremgår endvidere: ”Udvalgets medlemmer beskikkes for en 2-årig periode og kan genbeskikkes. Der skal tilstræbes en ordning, hvor mindst en af udvalgets medlemmer genbeskikkes.” Evalueringsgruppen tolker dette således, at det har været en målsætning, at udvalgets medlemmer løbende udskiftes, og at genbeskikkelse skal ses som en mulighed. Som historikken viser, er Lützw-Holm og Tygstrup begge genbeskikkede 4 gange, mens Semec og Roos er genbeskikkede to gange.

I 2021 blev der igangsat en proces med det formål at danne et nyt udvalg, og en kandidatliste med i alt seks medlemmer blev fremlagt af Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling¹⁰. Nominerin- gerne til udvalget blev indhentet med deltagelse af alle medlemmer af KUR samt KUV-/forsknings- koordinatorer. KUM besluttede dog i sommeren 2021 at stoppe indstillingen, og at udvalget skulle køre videre uden ændringer endnu et år.

Evalueringsgruppen har spurgt KUM om baggrunden for beslutningen om at fastholde KUV-udval- get i denne faste form og har fået flg. svar:

- ”Kommissoriet fra 2013 indeholder et dobbelt hensyn til udskiftning og kon- tinuitet og indeholder bl.a. en regel om, at det skal tilstræbes at mindst ét medlem genbeskikkes. Det er korrekt, at udvalget pga. genbeskikkelser i 2019 og igen i 2021 og 2022 har haft samme sammensætning som det fik i 2017. Det skyldes, at der i såvel 2019 som følge af oprettelsen af Videnscen- tret og i 2021-2022 som følge af Strukturudvalget og den efterfølgende poli- tiske aftale har været overvejelser om konstruktionen vedr. KUV-puljen, her- under om der fortsat skulle være et udvalg. De midlertidige forlængelser af det nuværende udvalg blev foretaget for at sikre kontinuitet og kompetent fordeling af puljen, frem til der var truffet beslutning om fordelingskonstruk- tion af KUV-puljen fremadrettet.”

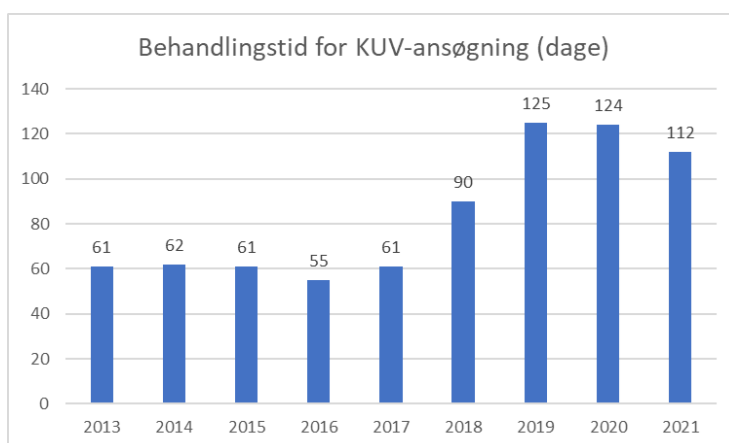
Evalueringsgruppen bemærker: Den internationale/nordiske profil, som karakteriserer KUV-udval- get, er ikke ekspliciteret i kommissoriet. Til sammenligning er de ni medlemmer af [Kulturministeri- ets Forskningsudvalg](#), på nær én, alle hentet fra danske museer, biblioteker og uddannelsesinstitu- tioner – institutioner der selv har mulighed for at indsende ansøgninger til udvalget. Evaluerings- gruppen vurderer, at inddragelsen af nordisk ekspertise er en styrke ved konstruktionen, som ud- bygger KUV-feltets internationale berøringsflader og kan medvirke til at sikre uafhængig bedøm- melse. Det forekommer dog ikke hensigtsmæssigt, at medlemmerne genbeskikkes ad infinitum. Ved evt. oprettelse af et nyt udvalg bør det overvejes at tilføje udvalget 2-3 yderligere fagpersoner

¹⁰ Kandidatlisten kan læses i bilag 6

og indføre præcise og restriktive retningslinjer for genbeskikkelse, således at objektiv og uvildig bedømmelse sikres.

4.7.2. KUV-udvalgets behandlingstider

Den medgåede tid mellem ansøgningsfrist og bevillingsbrev er steget mellem 2017 og 2021. Hvor den i årene 2013-2017 lå omkring 60 dage har den i årene 2019-2021 ligget omkring 120 dage, altså en fordobling af behandlingstiden (figur 2). Eftersom en eventuel bevilling af frikøb kan have vidtrækkende konsekvenser for den enkelte ansøgers skemamæssige forhold og for logistikken omkring fordeling af timer og fag på den enkelte institution, er det af betydning at kende afgørelsen så tidligt som muligt. Den lange svartid må derfor anses for suboptimal.

Figur 2. Oversigt over medgået tid fra ansøgningsfrist og udsendelse af bevillingsbreve.

Evalueringsgruppen har spurgt KUM, om de kan oplyse, af hvilken årsag KUV-puljens behandlingstid er øget som beskrevet. Til dette har KUM svaret:

- "Til dels arbejdspress i departementet, dels at skiftende kulturministre har haft spørgsmål til puljen og dens formål."

Denne forklaring bekræftes af leder af Videnscentret prof. Kristoffer Gansing, som skriver:

- "[...] i 2020 skyldtes (forsinkelsen) en meget langtrukket proces om at få en underskrift af Kulturministeren. Målet det år var ellers at få svar inden årsskiftet [...]. I stedet forsinkedes processen af KUM, som også spurgte efter ekstra forklaringer om hvert enkelt projekt til Kulturministeren, som åbenbart var usikker på, hvad man nu støttede på de kunstneriske uddannelser. I 2021 var det tydeligt at alt vil køre efter den samme tidsplan fra ministeriets side, og vi valgte så også at afholde udvalgsmødet relativt sent. KUM fik indstillingerne fra udvalget før jul men det var ikke længere et mål at få svar inden årsskiftet."

Evalueringsgruppen bemærker. Lange behandlingstider afstedkommer usikkerhed og logistiske udfordringer for ansøgere og institutioner. Det bør derfor i en ny udmøntning af KUV-puljen stærkt overvejes at forenkle den administrative proces mellem indstilling og bevilling. Det er i den forbindelse afgørende, at det sikres, at KUV-puljen fortsat sekretariatsbetjenes.

4.7.3. Udgifter forbundet med KUV-udvalgets arbejde

Iflg. kommissoriet skal evalueringsgruppen evaluere om "udvalgskonstruktionen [...] er den rette [...] økonomisk i forhold til at foretage uddeling af KUV-midlerne". Det er derfor relevant at se på de udgifter, som er forbundet med KUV-udvalgets arbejde. Af *Notat om administration af KUV-puljen* (august, 2020, bilag 7) fremgår: "Administrationsudgifter til puljen (honorarer til udvalget, transport og ophold, forplejning til møder mv.) afholdes af puljen, jf. direktionsbeslutning. Sekretariatet lægger hvert år et budget for administrationsudgifterne, som konteres på et projektnummer."

Iflg. samme notat er budgettet således:

Honorarer	95.000
(35.000 til formand, 20.000 x 3 til medlemmer)	
Transport/overnatning.....	25.000
(5000 x 3 til medlemmer, 10.000 til formand)	
Mødeforplejning mv.....	5.000
Middag for udvalg og sekretariat.....	10.000
I alt.....	135.000

Faktiske udgifter. Evalueringsgruppen har hos KUM efterspurgt indsigt i de faktiske udgifter forbundet med drift af KUV-udvalget i perioden 2017-21. KUM har svaret således:

- "Udgifterne har i den femårige periode ligget på mellem 90.000-113. 000 kr. årligt. Honorarer udgør den væsentligste post. I 2017-2018 var honorarudgifterne 85.000 kr. årligt og i 2019-2021 95.000 kr. årligt. (Stigningen skyldes, at formandens honorar i 2019 blev øget til 35.000 kr. årligt grundet højt timeforbrug). De øvrige udgifter til bl.a. rejser og ophold, møder, forplejning mv. har ligget på gennemsnitligt omkring 20-25.000 kr. dog bortset fra 2020, hvor der grundet Corona ikke blev afholdt fysiske møder og derfor ikke afholdt udgifter hertil.
I 2017 var udgifterne 91.000 kr.
I 2018 var udgifterne 113.000 kr.
I 2019 var udgifterne 109.000 kr.
I 2020 var udgifterne 95.000 kr.
I 2021 var udgifterne 106.000 kr."

Udgifterne ligger således konsekvent under budget. Medianudgiften er i perioden 106.000 kr., hvilket er ca. 21% lavere end budgettet og svarer til 1,4% af den samlede bevillingsramme på 7,5 mio. kr. Til sammenligning svarer budgettet for drift af Kulturministeriets Forskningsudvalg på 207.000 kr. til 1,9% af den samlede forskningsbevillingsramme på 10.732.000 kr. Udregner man udgiften pr. medlem, er KFU dog billigere at drive (KFU: 207.000/9 = 23.000 kr.; KUV: 106.000/4=26.500 kr.), hvilket formentlig kan forklares ved færre udgifter til rejse og ophold.

Evalueringsgruppen bemærker: I lyset af ovenstående skønnes udgifterne til drift af KUV-udvalget at ligge på et fast lavt niveau. Reform- og strukturudvalgets karakteristisk, at "konstruktionen med

et udvalg virker administrativt tung”, synes i et økonomisk lys ikke sandsynliggjort. Den gældende praksis med at trække driftsudgifter fra den samme pulje, som udvalget skal bevilge fra, forekommer dog uhensigtsmæssig. Det bør i fremtiden overvejes at adskille drift og KUV-midler, således at udgifter til drift finansieres gennem en særskilt post, svarende til praksis for Forskningsudvalget. Det bør desuden overvejes at minimere udgifter til rejse og ophold ved at overgå til online-baserede mødeplatforme.

4.8. Ansøgninger og bevillinger 2013-2021

KUV-udvalgets kerneopgave er at bedømme institutionernes ansøgninger og afgive indstilling om bevilling til Kulturministeren. Evalueringsgruppen har fundet det relevant for evalueringen at foretage en gennemgang af den faktiske udmøntning af udvalgets indstillinger, herunder fordelingen mellem institutionerne.

4.8.1. Ansøgninger fordelt på år

Ligesom rammebevillingen for KUV-puljen er vokset, er antallet af ansøgninger vokset. Nedenstående tabel viser antallet af ansøgninger og bevillinger for hvert år 2013-21 samt bevillingsprocenten.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013-2021
Ansøgninger	16	15	14	14	21	19	25	25	25	174
Bevillinger	7	8	8	8	14	18	17	18	17	115
Bev. i %	44%	53%	57%	57%	67%	95%	68%	72%	68%	66%

Tabel 1. Antal af ansøgninger og bevillinger 2013-21.

Hvor ansøgninger i 2013-16 årligt lå omkring 14-16, lå de i 2019-21 på 25. I alt er indkommet 174 ansøgninger, hvoraf 115 er bevilget, hvilket giver en gennemsnitlig bevillingsprocent på 66. Bevillingsprocenten har i perioden svinget fra 44% til 95%. Opmærksomheden henledes på, at ansøgninger her dækker både modningsprojekter (25) og udviklingsprojekter (149). Desuden er det vigtigt at bemærke, at en del af bevillingerne er reducerede fra KUV-udvalgets side i forhold til det ansøgte beløb, hvilket konkret har betydet, at det har været muligt at bevilge flere projekter inden for bevillingsrammen.

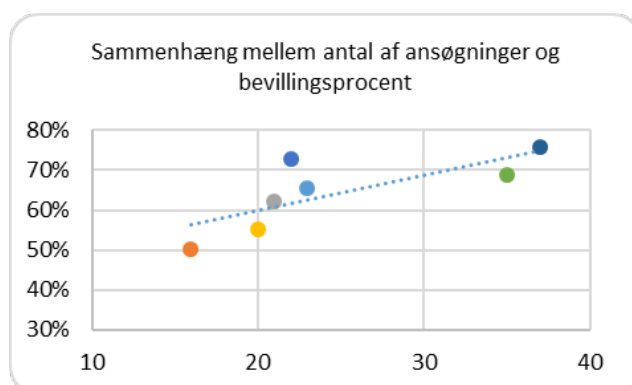
4.8.2. Ansøgninger fordelt på institutioner

Som det fremgår af nedenstående tabel, har der i perioden været stor forskel i antallet af ansøgninger mellem de forskellige uddannelsesinstitutioner. DJM og SDMK har med hhv. 16 og 20 ansøgt om færrest projekter, mens BKS og DDSKS med hhv. 37 og 35 har ansøgt om flest. Bevillingsprocenten eller succesraten spænder fra 50% (DJM) til 76% (BKS).

	RMC	DJM	DKDM	SDMK	DDF	DDSK	BKS	I alt
Ansøgninger	23	16	21	20	22	35	37	174
Bevillinger	15	8	13	11	16	24	28	115
Bevilget i %	65%	50%	62%	55%	73%	69%	76%	66%

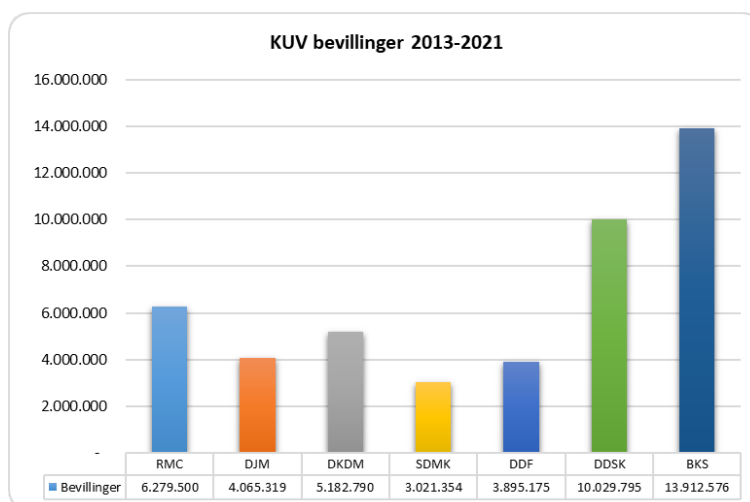
Tabel 2. Ansøgninger, bevillinger og bevillingsprocent for de syv institutioner i perioden 2013-21.

Som det fremgår af nedenstående plot, ses der en tydelig sammenhæng mellem antallet af indsendte ansøgninger og succérraten; jo flere ansøgninger jo større chance for bevilling (med DDF som undtagelse). Da sandsynligheden for bevilling skulle være den samme for alle institutioner, er denne sammenhæng ikke umiddelbart let at forklare (figur 3).

Figur 3. Sammenhæng mellem antal af indsendte KUV-ansøgninger (x-aksen) og bevilling i procent (y-aksen).

Bevillinger i tal fordelt på institutioner. Forskellen i antal af indsendte ansøgninger og bevillingsprocent slår også igennem på størrelsen af de bevillinger, institutionerne opnår. Som det fremgår af nedenstående graf, spænder de samlede bevillinger for hver institution i perioden 2013-21 fra 3.021.354 kr. (SDMK) til 13.912.576 kr. (BKS) (figur 4).

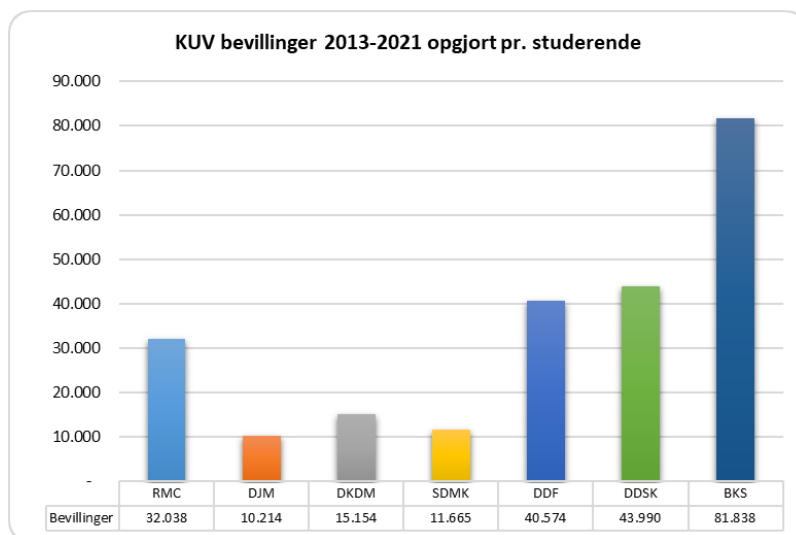

Figur 4. Oversigt over samlede KUV-bevillinger for hver af de syv kunsthøjskoler 2013-21

4.8.3. Fordeling efter studentertal

I og med KUV-midlerne er konkurrenceudsatte, kan bevillingerne ikke forventes at være fordelt ligeligt mellem institutionerne. KUV-udvalget skriver dog i sin redegørelse for 2013-14: "Herudover har udvalget forsøgt at tilgodese samtlige institutioner under Kulturministeriet samt at tilvejebringe en ligelig geografisk fordeling af midlerne." Hvis man efterprøver denne hensigtserklæring ved at sammenligne størrelsen af bevillinger med studentertal som indikator, er det tydeligt, at

fordelingen af midler er endog meget langt fra at afspejle institutionernes indbyrdes størrelsesforhold. Således har BKS i perioden opnået bevillinger svarende til 81.838 kr. pr. studerende, mens fx DJM til sammenligning har opnået bevillinger svarende til 10.214 kr. pr. studerende¹¹ (figur 5).

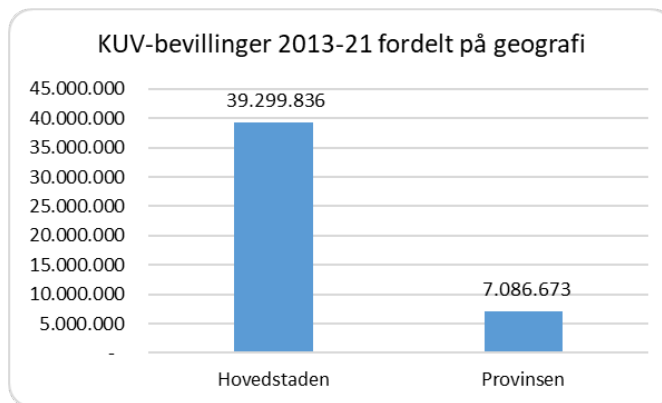
Figur 5. Fordeling af KUV-puljemidler i perioden 2013-2021 opgjort pr. studerende. Studentertal er indhentet fra institutionernes årsrapporter for 2021.

4.8.4. Fordeling efter geografisk beliggenhed

Eftersom 5 ud af 7 institutioner er placeret i København, må målsætningen om at 'tilvejebringe en ligelig geografisk fordeling' anses for urealistisk. Ikke desto mindre fremstår den geografiske fordeling af KUV-midlerne markant ulige. Der er i perioden uddelt 5½ gange så mange penge til institutioner i Hovedstaden sammenlignet med institutioner i provinsen¹². Anvender man studentertal som indikator kan den geografiske fordeling illustreres ved, at institutionerne i Hovedstaden repræsenterer 61% af det samlede studentertal, men har modtaget 85% af de samlede bevillinger (figur 6).

¹¹ Antal studerende er her brugt som indikator for institutionernes størrelse. Studentertal er indhentet fra institutionernes årsrapporter for 2021 og er: RMC: 196, DJM: 398, DKDM: 342, SDMK: 259, DDF: 96, DDSKS: 228, BKS: 170. I alt 1689 studerende.

¹² DDSKS er her medtaget som hørende til i Hovedstaden, selv om institutionen siden 2015 har afdelinger i Aarhus, Odense og Fredericia. Det er ikke evalueringsgruppen bekendt i hvilket omfang KUV-bevillinger er tilfaldet disse afdelinger.

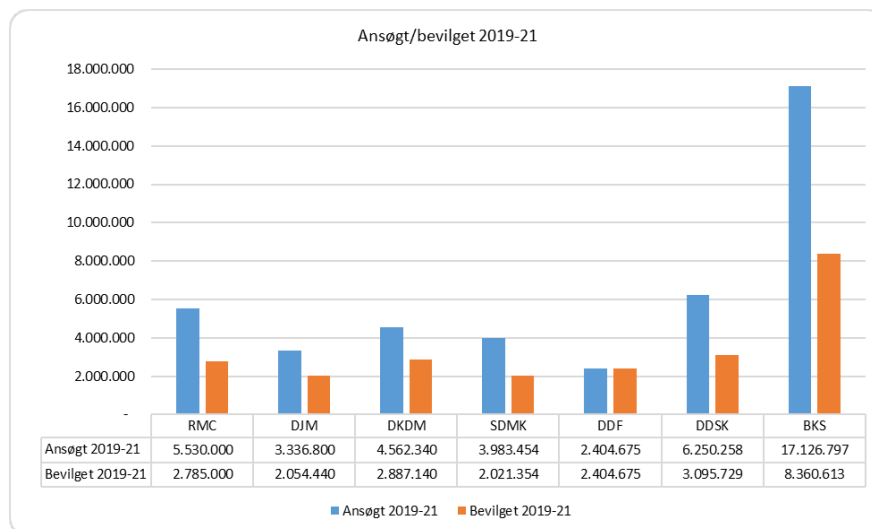

Figur 6. KUV-bevillingernes geografiske fordeling mellem Hovedstaden og provinsen

4.8.5. KUV-bevillinger 2019-2021

Evalueringsgruppen har ikke haft adgang til de underliggende tal for de konkrete ansøgninger fra årene 2013-2018 og kender derfor kun de bevilgede beløb pr. uddannelsesinstitution. Til gengæld har de detaljerede beløb for ansøgningsrunderne 2019, 20 og 21 været tilgængelige. Heraf fremgår, at væksten i antallet af KUV-ansøgninger især er drevet af et meget stort antal ansøgninger fra BKS. BKS har i perioden 19-21 indsendt 22 ansøgninger med et samlet ansøgningsbeløb på 17.126.797 kr. (i gns. 778.491 kr. pr. ansøgning). I kontrast hertil har DDF i perioden indsendt 9 ansøgninger med en samlet ansøgning på 2.404.675 kr. (i gns. 267.186 kr. pr. ansøgning) (figur 7).

De ganske betydelige forskelle i antallet og størrelsen af ansøgninger i perioden 2019-21 giver sig også udslag i de faktiske bevillinger, hvor BKS med 8.360.613 kr. opnår langt over det dobbelte af, hvad nogle af de øvrige institutioner opnår. Heraf har et enkelt projekt fra BKS i alt modtaget 3.159.089 kr. fordelt på tre ansøgningsrunder.

Figur 7. Ansøgt beløb (blå) og bevilget beløb (rød) fra hver af de syv institutioner i perioden 2019-21.

Evalueringsgruppen bemærker. Bevillingshistorikken viser en markant disproportional fordeling af KUV-midlerne såvel mellem institutionerne som geografisk. Forskellen er navnlig øget i perioden 2019-21, hvilket ses manifesteret i markant højere bevillinger til BKS sammenlignet med de øvrige institutioner. Den skæve fordeling har den uheldige konsekvens, at institutionerne ikke har samme

muligheder for at udvikle et bæredygtigt KUV-miljø. Det bør i en fremtidig administration af KUV-puljen overvejes, om der, uden at kompromittere kvalitetssikringen, kan skabes sikkerhed for alle institutioners lige adgang til midlerne, fx gennem kvotering. Herunder hører præcisering af retningslinjerne for, hvilke udgifter og hvor mange projektansatte der i budgetterne kan søges dækning til.

4.9. KUV-ansøgere evalueret af KUV-udvalget

For at tilvejebringe et indblik i KUV-udvalgets virke fra et brugerperspektiv har evalueringsgruppen udarbejdet et online spørgeskema med 11 spørgsmål, der relaterer til udvalgets arbejde med at udforme retningslinjer og ansøgningsskema samt bedømme de indkomne ansøgninger. To af disse spørgsmål er i nogen grad genbrugt fra spørgeskemaet, som er anvendt i *Rapport om evaluering af KUV-puljen* (Jørnø, 2015). Dette gælder spørgsmål 3a om 'betydningen af bevillingens størrelse i forhold til det ansøgte beløb' og spørgsmål 7 om 'forståelighed, brugbarhed og relevans af KUV-puljens retningslinjer og kriterier'. Der er dog den forskel, at hvor Jørnø-evalueringen spurgte institutionsledelserne, har denne evaluering spurgt KUV-bevillingsansøgerne.

4.9.1. Dataindsamling.

KUV-koordinatorer på de syv kunsthøjskoler har udsendt e-mails til alle undervisere, der i perioden 2013-2022 har søgt om bevilling fra KUV-puljen med opfordring til at besvare spørgeskemaet. Udsendelse har fundet sted i perioden 23-30. november 2022 med deadline for besvarelse 5. december. En rykkermail blev udsendt 5.-6. december med deadline 15. december.

Besvarelser. I alt 56 KUV-ansøgere har besvaret spørgeskemaet. Mange af respondenterne har endvidere brugt anledningen til at skrive kommentarer til spørgsmålene, hvor et tekstfelt med 'Uddyb venligst' var til rådighed. Fordelingen af besvarelser i forhold til uddannelsesinstitution fremgår af nedenstående tabel. For at give en fornemmelse af fordelingen i forhold til størrelse er den procentuelle andel af det samlede studentertal indsat nederst.

Proportioner	RMC	DJM	DKDM	SDMK	DDF	DDSKS	BKS	I alt
Antal resp. i tal	5	6	13	4	9	10	9	56
Antal resp. i %	9%	11%	23%	7%	16%	18%	16%	100%
Prop. ift. studentertal	12%	23%	21%	15%	6%	12%	11%	100%

Tabel 3. Fordelingen af besvarelser i forhold til uddannelsesinstitution.

Invitation til at besvare spørgeskemaet er udsendt til 91 KUV-ansøgere. Med 56 besvarelser giver dette en besvarelsesprocent på 62, hvilket vurderes at være repræsentativt.

4.9.2. Proportioner.

De fire musikonservatorier er samlet repræsenteret med ca. 50% af besvarelserne, hvilket tilsvarende gør sig gældende for de tre øvrige institutioner, scene-, billed- og filmkunst tilsammen. Fordelingen afspejler ikke den proportionale størrelse i forhold til studentertal. Til gengæld modsvarer den nogenlunde antallet af opnåede KUV-bevillinger jf. punkt 4.8.2 (bilag 1, figur 1a).

KUV-demografi. Respondenterne repræsenterer 98 ansøgninger fordelt på alle runder af KUV-ansøgninger fra 2013-2021. Langt størstedelen af ansøgningerne (63) har fundet sted i årene 2017-2021. Mange respondenter har søgt flere gange (10: to gange, 12: tre gange, 1: fire gange og 1: seks gange) (bilag 1, figur 2).

4.9.3. Resultater

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen rapporteres neden for. Det fulde datasæt i form af søjlediagrammer findes i bilag 1. For så vidt angår de indsamlede kommentarer har evalueringsgruppen af pladshensyn foretaget både udvælgelse - efter relevans og kontekst - og forkortelse. Af hensyn til læsbarhed er der endvidere foretaget grammatisk korrektur.

Sp. 1-4: Bevilling og begrundelse. De første spørgsmål henvendte sig til ansøgere, der havde opnået bevilling fra KUV-puljen, hvilket var tilfældet for 84%. Adspurgte om den begrundelse, hvormed KUV-udvalget motiverede bevillingen, var brugbar, var respondenternes tilkendegivelse klart positiv med enten 'i høj grad' (55%) eller 'i nogen grad' (36%). 9% svarede 'i mindre grad' og ingen 'slet ikke' (Bilag 1, figur 3a, 4a).

Kommentarer. De skriftlige kommentarer var overvejende positive med ordvalg som "Udvalgets faglige internationale kompetence kom til udtryk i bedømmelsen [.....]"; "[...] KUV-udvalgets tilbagemelding var ud fra en interesse og forståelse af projektets intention"; "[...] KUV-udvalgets feedback var brugbar for projektets realisering" og "gav gode fingerpeg om andre fagområder som kunne have videns-overlap". Der var dog også kritiske kommentarer som "[...] har oplevet, at vurderingerne ofte er uklare og/eller ubegrundede"; "den var ikke videre omfattende" og "Forbeholdene virkede ikke altid begrundet i stærke kunstfaglige kompetencer."

Budget. Ca. 1/3 af bevillingsmodtagere havde oplevet at få tilkendt et mindre beløb end det ansøgte. Adspurgte om konsekvensen af denne reduktion af budgettet svarede et stort flertal, at det 'i høj grad' (29%) eller 'i nogen grad' (50%) havde været nødvendigt at ændre projektets forløb og/eller indhold. Et lidt mindre flertal oplyste, at det 'i høj grad' (21%) eller 'i nogen grad' (42%) havde hæmmet projektets gennemførlighed, og at det 'i høj grad' (29%) eller 'i nogen grad' (36%) havde ændret forventningerne til projektets resultater. For ca. 1/3 havde disse konsekvenser kun været tilfældet 'i mindre grad' (29%) eller 'slet ikke' (7%) (bilag 1, fig. 5a, 6a).

Disse spørgsmål indgik som beskrevet også i *Rapport om evaluering af KUV-puljen* (Jørnø, 2015) og med nogenlunde samme resultat. Jørnø konkluderede dengang, at "Det kan derfor anbefales, at drøfte/undersøge, hvordan det er gået, eller forventes at gå, med projekterne med reducerede bevillinger [...] (og) overveje, om der er behov for yderligere oplysninger om de projekter, hvor der påtænkes at reducere bevillingen med henblik på at fremme, at der kommer godt udbytte ud af alle bevillinger."

Overvejelserne bag KUV-udvalgets beslutning om ved visse ansøgninger at tilkende reducerede bevillinger er ikke evalueringsgruppen bekendt. En mulig forklaring gives i Jørnø-rapporten, hvor et medlem af udvalget udtaler: "Den proces, man har været igennem i forbindelse med beskæring af

projektbudgetter, har derfor været en gensidig forventningsafstemning mellem udvalget og institutionerne, hvor udvalget træffer afgørelse om, hvilke beløb det er fagligt velgrundet at støtte med, og i hvilket omfang det er rimeligt, at en institution er med til at finansiere aktiviteter, der overlapper med dens kerneaktiviteter” (Jørnø, 2015, s. 20).

Umiddelbart genkender evalueringsgruppen ikke denne fremstilling. Udmeldinger om reducerede bevillinger har efter vores bedste overbevisning været udmeldt direkte til bevillingsansøger uden mellemliggende ’gensidig forventningsafstemning’.

Tværinstitutionelle samarbejder. Spørgsmål 4 spurgte om projektledere havde samarbejdet med undervisere fra de andre kunstuddannelser, hvilket 1/3 (36%) bekræftede. Bag spørgsmålet lå en interesse for at se, om oprettelsen af KUV-puljen og den eksplicite målsætning om styrkelse af tværkunstneriske og interdisciplinære samarbejder¹³ havde udmøntet sig i KUV-samarbejder på tværs af institutionerne og kunstformerne (bilag 1, figur 7a).

Kommentarer. Kommentarerne var overvejende eksempler på andre samarbejder, fx ”få internationale kontakter” eller ”Projektet indbød institutionens ansatte [...] til at deltage [...] med fokus på en samskabende proces”, ”I worked mostly with other educations within the school [...]” eller ”Jeg har samarbejdet med [...] men ikke undervisere fra andre kunstuddannelser i Danmark.”

Sp. 5-6: afslag og begrundelse: Spørgsmål 5 og 6 spurgte om respondenterne havde oplevet at få afslag og deres vurdering af brugbarheden af KUV-udvalgets begrundelse. 1/3 af respondenterne havde fået afslag på en ansøgning. Af disse havde halvdelen også oplevet at få en bevilling, mens den anden halvdel kun havde oplevet at få afslag.

Respondenternes vurdering af, hvor vidt begrundelsen for afslag var brugbar, viste en svagt positiv tendens med enten ’i høj grad’ (10%) eller ’i nogen grad’ (50%). 2/5 gav dog udtryk for utilfredshed (20%: ’i mindre grad’; 20%: ’slet ikke’) (bilag 1, figur 8a, 9a).

Sp. 7a, b og c: KUV-puljens retningslinjer og kriterier. Respondenterne blev som nævnt ovenfor bedt om at vurdere KUV-puljens retningslinjer og kriterier for ansøgninger/projekter på tre parametre: forståelighed, brugbarhed og relevans. For alle tre gælder, at tendensen i respondenternes svar var overvejende positiv. Et markant flertal synes, at KUV-puljens retningslinjer og kriterier ’i høj grad’ (36%) eller ’i nogen grad’ (50%) er *klare og forståelige*. Et lidt mindre flertal mener, at retningslinjerne ’i høj grad’ (29%) eller ’i nogen grad’ (50%) er *brugbare/realistiske*, mens 86% mener, at retningslinjerne ’i høj grad’ (41%) eller ’i nogen grad’ (45%) er *meningsfulde og relevante* i forhold til deres KUV-projekter. Et mindretal (14%) er uenige, hvad angår *forståelighed* og *relevans*, mens 21% tilkendegiver, at retningslinjerne ’i mindre grad’ er *brugbare/realistiske*. 14% finder, at retningslinjerne ’i mindre grad’ (9%) eller ’slet ikke’ (5%) er *meningsfulde og relevante* (bilag 1, figur 10a).

¹³ Fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstneriske uddannelsesinstitutioner, KUR/KUM 2018 (bilag 8)

Kommentarer: Mange respondenter benyttede anledningen til at uddybe. I modsætning til hovedtendensen var flertallet af kommentarerne kritiske bl.a. mht. de akademiske krav: "det er problematisk, at det er så akademisk udfordrende at få fat i KUV-midler. Jeg er [...] ansat til at undervise i trommer [...] meget frustrerende, at det skal være så sprogligt svært at få fat i de midler"; "Der synes at være en diskrepans mellem at vægte kunstneriske undersøgelser og den meget akademiske ansøgningsform"; " [...]med deres overvejende akademiske tilsnit oplevede jeg dem også begrænsende i forhold til beskrivelsen af den form projektet evt. kunne tage."; "Det er først efter flere ansøgninger jeg fuldt ud forstår det[...]" ; "Mere fokus på det udøvende element. Mindre akademisering. Mere hands on."

Andre efterlyste oplysninger/klarhed: "Der er uklarheder [...] der burde præciseres, fx omkring muligheden for flerårige projekter"; "Forskel på udviklingsprojekt og projektmodning kunne godt forklares mere": "Det kunne være fint med en større præcisering af, hvad det er, udvalget lægger vægt på."

Positive tilkendegivelser pegede på det udviklende aspekt af de krævede redegørelser: "Ofte er den skriftlige dimension med til at klarlægge, hvad det er, jeg egentlig ønsker at opdage"; " [...] punkterne beskriver de spørgsmål, der er vigtige at tage stilling til i forhold til at starte og formulere projektet"; "De sikrede, at relevante aspekter af projektet er tænkt ind [...]"; "Det giver mening at skulle besvare de punkter for at kunne kvalificere ansøgningen"; "Jeg oplever at kriterierne er de mindste man kan kræve [...]"; "Kravet om beskrivelse af kontekst gav særdeles god mening [...]"

Sp. 8. Relevansen af ansøgningsskemaet. Spørgsmål 8 spurgte respondenterne om deres vurdering af relevansen af ansøgningsskemaet til KUV-ansøgning i forhold til deres KUV-projekter. Et markant flertal tilkendegav, at de 'i høj grad' (41%) eller 'i nogen grad' (45%) fandt skemaet relevant, mens et lille mindretal fandt, at dette var tilfældet 'i mindre grad' (13%) eller 'slet ikke' (2%) (bilag 1, figur 11a).

Kommentarer: Respondenternes kommentarer var bl.a. kritiske over for formatet: "[...] man kunne gøre formularen mere brugervenlig [...], så det ikke er et Word dokument, men et format der er egnet til det."; "[...] skemaer og kriterier kan gøres meget enklere og mere tydelige. Og samtidigt skabe mere rum for præsentation af projekternes mål og indhold."; "[...] kunne godt tænke mig at ansøgningsskemaet var digitalt og mindre tekstlig [...] at projektet i lige så høj grad kunne bestå af billede, videoer og lyd."; "[...] synes det virker rodet, at det er sat op i et Word dokument"; "Relevant, ja. Men rigeligt restriktivt. Kunne med fordel være mere åbent [...], men bør ikke give køb, hvad angår krav til kontekst og videndeling."

Andre udtrykte forvirring eller uformåen: "Som førstegangssøger er det svært at forstå hvad ansøgningsskemaet efterlyser i praksis."; "[...] det er svært stof, og føler ikke jeg er kvalificeret til at kunne søge. [...] et mere jordnært og tilgængeligt ansøgningsskema vil give mere relevant materiale for institutionerne at arbejde med, og (gøre) at man som underviser vil føle sig værdsat."

Der var også ros til spørgeskemaet: "Ansøgningsskemaet er godt, da det samler alle informationer i et dokument [...]"; "Et omfattende og samtidigt koncist format."

Sp. 9-11 udvalgsstrukturen. Spørgsmål 10 og 11 bad respondenterne svare på spørgsmål, som relaterer til evalueringsgruppens kommissorium, nemlig hvor vidt udvalgsstrukturen er

den rette 1) 'fagligt i forhold til at foretage uddeling af KUV-midlerne' og 2) 'i forhold til at foretage uafhængig uddeling af KUV-midlerne.' Som baggrund for disse spørgsmål bad vi respondenterne tilkendegive om de 'kender til udvalget og dets medlemmer'. 62,5% svarede hertil 'ja' og 37,5% 'nej'.

Et flertal vurderede, at udvalgsstrukturen 'i høj grad' (27/27%) eller 'i nogen grad' (38/41%) er den rette både *fagligt* i forhold til uddeling af KUV-midler og i forhold til at foretage *uafhængig* uddeling af KUV-midlerne. Et lille mindretal vurderede, at det 'i mindre grad' (16%) gør sig gældende fsva. det faglige og 'i mindre grad' (9%) fsva. uafhængig uddeling. 4% svarede 'slet ikke' på begge spørgsmål.

For at tage højde for manglende indsigt i 'udvalgsstrukturen' var medtaget en 'ved ikke' svarmulighed, som 16% benyttede ved spørgsmål 10 og 20% ved spørgsmål 11 (bilag 1, figur 12a, 13a, 14a).

Kommentarer: Respondenterne blev i forlængelse af disse spørgsmål spurgt, om de havde andre forslag til hvordan KUV-midlerne kan fordeles og, hvis ja, hvilke. Dette gav anledning til en række kommentarer:

Flere foreslog, at institutionerne selv fordelte midlerne: "ville være godt, hvis midlerne i højere grad kunne blive tildelt af den enkelte uddannelsesinstitution[...]" ; "Midlerne kunne fordeles af de enkelte institutioner selv [...]" og "Lad hver institution gå egne veje i forhold til at definere og udvikle KUV. Det ville give en langt større diversitet og relevans [...]" .

Eller at udvalget suppleres eller udskiftes: "[...] en ekstern konsulent, der har afsluttet et KUV-projekt, kunne integreres for at vurdere realiteterne i at lave en KUV fra start til slut"; "[...] kunne fx være en række fagpersoner [...], som bedømte projekterne og gav begrundede indstillinger til et udvalg [...]'demokratisk' udpeget af skolerne" og "praktiserende kunstnere; ikke folk uden massiv kunstnerisk praksis."

Tre respondenter udtrykte støtte til konstruktionen: "det er afgørende vigtigt at denne opgave ikke påkalder skolerne [...]" ; "Løsningen med et nordisk udvalg er den mest fornuftige løsning" og "[...] udvalget fungerer men skal skiftes ud oftere."

Se *evalueringsgruppens sammenfatning af undersøgelsen* under [pkt. 2.1.1](#)

5. Evaluering af Center for Kunstnerisk Viden og Udvikling

5.1. Netværk for kunstnerisk udviklingsvirksomhed

KUV-netværket blev etableret i 2014 på foranledning af Kulturministeriets Rektorer (KUR). Alle de kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet var repræsenteret i netværket. KUV-netværket skulle styrke og udvikle KUV-området gennem et tværinstitutionelt og tværæstetisk samarbejde kunstuddannelserne imellem. KUV-netværket fungerede således både som et rum for tværinstitutionel erfaringsudveksling og vidensdeling, og som rum for udvikling af området på tværs af kunstarter og institutioner. Med støtte fra KUR og fra Kulturministeriets *Tværæstetiske Pulje* stod netværket for en række arrangementer og udgivelser: fem seminarer, en KUV-festival, en hjemmeside og udgivelse af en KUV-årbog blev det til i de 5 år, netværket eksisterede. Dokumentation for KUV-

netværkets virksomhed findes i rapporten [Kunstnerisk udviklingsvirksomhed på tværs – KUV-netværket 2014-2019](#).

5.2. Sveidahl-rapporten

På opdrag fra daværende Kulturminister Mette Boch udarbejdede rektor for Rytmisk Musikkonservatorium Henrik Sveidahl i 2017 en rapport¹⁴, der indeholdt ”anbefalinger til den mest hensigtsmæssige fremtidige organisering af området med henblik på at fremtidssikre de kunstneriske uddannelser”. anbefalingerne var baseret på en analyse af ”de nuværende og forventede fremtidige interne og eksterne udfordringer og krav til de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.”

Rapporten pegede på en række problemstillinger herunder, at ”organiseringen med ti mindre monofaglige institutioner giver [...] udfordringer med at sikre en tilstrækkelig kritisk masse inden for uddannelse og viden”.

Rapporten anbefalede bl.a., at ”institutionerne bør [...] samarbejde om at investere markant mere i videnproduktion og -opbygning [...] for at styrke uddannelsernes videnbaser, institutionernes videnproduktion og den samlede sektors generelle analyse- og udviklingskapacitet.” Konkret pegede rapporten på to scenarier for en fremtidig organisering af det videregående kunstneriske uddannelsesområde: 1) To flerfaglige institutioner i hhv. Hovedstaden/Sjælland og i Syddanmark/Midt- og Nordjylland eller 2) En national institution bestående af de syv nuværende statslige uddannelsesinstitutioner samt Forfatterskolen, Det Jyske Kunstakademi og Det Fynske Kunstakademi.

Anbefalingerne vakte en del furore og blev med forfatterens egne ord ”hældt ned ad brættet”.

5.3. Fælles målsætninger, rammeaftale, kommissorium

Rapporten dannede dog udgangspunkt for en række møder mellem Kulturministeriets rektorer, som mundede ud i fem [fælles overordnede målsætninger](#) (bilag 8). Relevant i denne sammenhæng var ”at styrke uddannelsernes kvalitet gennem at udvikle deres vidensgrundlag, udføre kunstnerisk udviklingsarbejde af høj kvalitet og styrke kvalitetssikringen med henblik på, at uddannelserne opnår positive akkrediteringer.”

Målsætningerne skabte grundlag for, at der i forbindelse med den fælles rammeaftale for de kunstneriske uddannelsesinstitutioner 2019- 2022 blev indgået aftale om seks konkrete samarbejdsprojekter, herunder ”Opbygning af et fælles center for kunstnerisk viden og udvikling”. Institutionerne fordelte ansvaret for samarbejderne, og BKS fik ansvaret for at etablere et ”tværfagligt center for kunstnerisk viden og udvikling¹⁵.”

¹⁴ Sveidahl, H. [De kunstneriske uddannelser – forslag til en fremtidig organisering](#). Kulturministeriet, 2017.

¹⁵ *Samarbejdsprojekter for de kunstneriske uddannelsesinstitutioner 2019-2022, bilag 9.*

Videnscentrets kommissorium slår fast, at centret skal "støtte kunstnerisk udvikling", "konkretisere, udvikle og kvalificere forskningsmetoder, der tager udgangspunkt i kunstnerisk viden". Arbejdet skal ske med "dyb respekt og anerkendelse for det store arbejde, der er foregået med at opbygge KUV på de enkelte institutioner" og "foregå på tværs af Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner og styrke samarbejdet mellem institutionernes forskning- og udviklingsområder". Som sin første opgave skal centret endvidere "kortlægge en research-/forsknings-/udviklingsforståelse inden for de kunstneriske uddannelsesinstitutioner".

Kommissoriet pålægger derudover centret seks konkrete opgaver

1. videreudvikle artistic research (for kunstakademiet: kunstnerisk forskning) og kunstnerisk udvikling (KUV), samt støtte offentliggørelse af resultaterne
2. skabe et fælles forum for kunstnerisk udvikling gennem faglige symposier og offentlige foredrag
3. motivere at den nyvundne kunstneriske viden, udvikling, og resultater af forskning offentliggøres og formidles
4. opbygge et netværk for peer-review
5. beskæftige sig med kvalitetssikring
6. forvalte KUV-midlerne

I tillæg hertil har Videnscentret siden 2021 fået pålagt opgaven med at igangsætte mentor- og udviklingsprogrammet Enhanced Practice. Dette arbejde har været omfattende. Evalueringsgruppen har dog af plads- og tidshensyn valgt at holde denne opgave uden for evalueringen.

Videnscentrets virksomhed er sket i samråd med en arbejdsgruppe bestående af institutionernes KUV-koordinatorer. Fagligt refererer Videnscentret til en styregruppe under KUR.

5.4. Videnscentrets organisering

Videnscentret blev grundlagt 1. juni 2019 og har ved denne rapports deadline eksisteret i 3 år og 10 mdr. Christina Marie Jespersen var som daglig koordinator (50%) eneste ansatte indtil august 2019, hvor hun blev suppleret med Maibritt Borgen som koordinator med ansvar for KUV-puljen (50 %). Kristoffer Gansing blev ansat i august 2020 som Professor for Kunstnerisk Viden og Udvikling efter et internationalt opslag og har således ledet centret i ca. 2/3-dele af dets levetid. I 2021 blev Annemette Friis ansat som projektkoordinator på Enhanced Practice. I august 2021 forlod Borgen Videnscentret, hvorefter Annemette Friis overtog ansvar for KUV-puljen. Pr. 1. maj 2022 forlod Friis Videnscentret. Da det grundet usikkerhed om fortsat bevilling ikke var muligt at ansætte en ny koordinator, overtog Gansing i efteråret 2022 ansvaret for KUV-puljen. Jespersen fortsatte men på en kontrakt der udløb 31.12.22. P.t. er Gansing eneste ansatte på centret.

5.5. Videnscentrets løsning af opgaverne

Evalueringsgruppen har i sin evaluering af Videnscentret valgt at tage udgangspunkt i løsningen af de kommissoriebestemte opgaver. Det gælder i de følgende afsnit, hvor vi inddrager centrets årsrapporter (bilag 10-13), selvevaluering (2023; bilag 14) og svar på evalueringsgruppens fremsendte spørgsmål (2023) (bilag 15). Desuden har evalueringsgruppen i sin spørgeskemaundersøgelse

blandt underviserne bedt respondenterne vurdere centrets løsning af disse opgaver. Disse resultater er rapporteret under [pkt. 5.7.](#)

5.5.1. Opgaven med at videreudvikle KUV samt støtte offentliggørelse af resultaterne

Som beskrevet under pkt. 5.5.2 har Videnscentret organiseret symposier og fora bl.a. med det formål at videreudvikle KUV og offentliggøre resultaterne. Videnscentret har også arbejdet på at etablere et netværk for peer-review, et arbejde der ikke er færdiggjort. Videnscentret peger selv på udvikling af et 3rd cycle- program, som ville have kunnet udvikle feltet, et mål der dog ikke er indeholdt i kommissoriet.

Iflg. Videnscentret har opgaven bl.a. været vanskelig fordi

- "[...] mere eller mindre al strategisk udvikling af KUV blev umuliggjort i kølvandet på Buste-krisen og reformkommissionen/udvalget. Både fra KUM og KURs side oplevede vi, at man ikke længere havde visioner for feltet, og nye tiltag i forhold til puljen og udvikling lå ikke i luften – tværtimod talte KUM til og med om at lukke al forskning på institutionerne og at nedlægge puljen".

Og videre -

- "I stedet har vi koncentreret os om et mangfoldigt og rigt aktivitetsprogram på tværs af disciplinerne og institutionerne [...] Vi har støttet offentliggørelse af KUV-resultater gennem vores offentlige arrangementer, den kommende publikation og videoserie og ved at kommunikere de enkelte institutioners KUV-arrangement i den grad det har været muligt."

5.5.2. Opgaven med at skabe et fælles forum for kunstnerisk udvikling gennem faglige symposier og offentlige foredrag

Videnscentret har i sin levetid organiseret en række aktiviteter¹⁶. Mange af aktiviteterne har været i hybridt format, dels grundet Corona, dels for at kunne formidle til et større publikum.

- a) Symposier. I alt fire 2-dages symposier er blevet afholdt i perioden¹⁷. Iflg. centrets rapporter med ca. 75-150 deltagere.
- b) Artistic Research Forum; internt tværinstitutionelt og -disciplinært diskussionsseminar, hvor KUV-udøvere kunne præsentere deres KUV-projekter for fagfæller og opnå sparring og kritik. 11 har været afholdt i perioden (2021: 6; 2022:5; i alt 20 præs.). 15-20 deltagere.
- c) Kunstens Viden/ Knowledge in the Arts; tværgående forelæsningsrække. 6 har været afholdt i perioden (2021: 4; 2022; 2). 50-60 deltagere.
- d) Workshops - Metoder & Værktøjer; internt format med fx diskussion af vidensbegreber, vejledning i publikationsplatforme. 7 har været afholdt (2021: 5; 2022: 2). Ml. 15-30 deltagere.

¹⁶ Videnscentret har fra 2021 til 2022 nedjusteret antallet af aktiviteter i forhold til det oprindeligt udmeldt.

¹⁷ [Stiftende symposium](#) (2019), [Networks, diversity and coherence in Artistic Research](#) (2020), ['Not only' a Symposium on Artistic Research](#) (2021), [Transformative Futures](#) (2022)

Evalueringsgruppen bemærker: Hvor de tidlige symposier domineredes af meget teoretisk funderede indlæg, har det praksisbaserede indhold fået en større plads i både 2021 og 22, hvilket ses som et positivt resultat af centrets kritiske dialog med sine partnere. Undervisere fra KUR-institutionerne har dog udgjort en relativt mindre andel af deltagerne, bl.a. på grund af sammenfald med andre arbejdsopgaver. KUV-forum har tilbudt en relevant platform for vidensdeling. Dog er informationer om program og indhold ofte kommet relativt sent ud, hvilket har vanskeliggjort deltagelse for mange undervisere på gr. af konflikter med andre aktiviteter. I en del tilfælde er programmer udsendt med fejl. Der har også været anekdotiske rapporter om ganske få deltagere (< 5) ved enkelte begivenheder. Det hybride format er en yderst vanskelig kommunikationsform, og det bemærkes, at både den tekniske og den kommunikative side har været af svingende men også generelt stigende kvalitet.

Udover de nævnte aktiviteter har Videnscentret i perioden igangsat tre større projekter: 1) udarbejdelsen af grundlagstekst for kunstnerisk udviklingsarbejde, jf. kommissoriet. Teksten har været diskuteret i arbejdsgruppen men er ikke færdiggjort. 2) Samling af bidrag til en antologi 'Artistic Research: Conditions, Forms & Terms of Knowledge in the Arts'. Antologien forventes at udkomme i foråret 2023. 3) Udarbejdelse af et KUV-videoprojekt med 6 videoportrætter af KUV-udøvende. Lancering forventes i løbet af foråret 2023.

I forhold til opgaven med at samle disciplinerne og institutionerne på tværs skriver Videnscentret i sin selvevalueringsrapport:

På det organisatoriske plan

- opleves en "manglende integrering af centret i forhold til institutionernes eksisterende arbejdsmåder og aktiviteter"
- udtrykkes "ønske om at institutionerne tænker centret ind i den overordnede udvikling af forsknings- og KUV-strategier"

På det kunstneriske/disciplinære plan er

- igennem aktivitetsprogrammet "oplevet en mærkbar positiv udvikling"
- set et "stort engagement hos de ansatte på institutionerne i spørgsmål om videreudvikling af feltet og i centrets mulige rolle"

Om Videnscentrets arbejdsgruppe hedder det

- "et vigtigt instrument for at samle disciplinerne og institutionerne"
- har "ikke været operativ og aktiv nok - kunne have spillet en langt mere deltagende rolle"
- "et spørgsmål om [...] hvordan man på ledelsesniveau definerer og for-deler opgaverne"

I forhold til opgaven med at integrere centrets aktiviteter på tværs af institutionerne

- KUV-puljen har en "naturlig integrering som en del af [...] arbejdsgruppe-medlemmernes daglige arbejde"
- Institutionerne: "manglende evne til at formidle vores aktiviteter til de ansatte"
- KUV-støtte ses som " [...] projektstøtte, snarere end [...] tradition for refleksion og vidensopbygning"

- ”institutionerne (kunne) gøre mere for at fremhæve centret og dets aktiviteter og inddrage det i kvalificeringsprocesserne, strategiarbejdet og formidling”

5.5.3. Opgaven med at motivere at den nyvundne kunstneriske viden, udvikling, og resultater af forskning offentliggøres og formidles

Centret har udarbejdet en [hjemmeside](#), som rummer et omfattende KUV-arkiv, hvor man kan finde beskrivelser af KUV-puljestøttede projekter. Hjemmesiden formidler desuden links til organisationer og projekter inden for feltet samt nyheder om institutionernes egne KUV-aktiviteter. Sitet relanceredes i februar 2022 efter omfattende re-design. Derudover har centret kanaler på [Vimeo](#)¹⁸ og [Youtube](#)¹⁹, hvor man kan tilgå dokumentation og optagelser af fx keynotes.

Centret peger i øvrigt på, at formidling finder sted

- i ”aktiviteter som Artistic Research Forum [...] på tværs af alle syv institutioner” hvor det ”skaber en faglig dialog og kontekst”
- gennem ”annoncering og dokumentation [...] via hjemmeside, nyhedsbrev, pressemeddelelser og via institutionernes interne og eksterne kanaler”

Centret bemærker desuden

- ”forventningerne til videnscentret som vidensdelende organ er ikke realistiske i forhold til dets størrelse og organisatoriske kapaciteter”

Research Catalogue. Videnscentret har desuden siden 2021 været portalmedlem af [Research Catalogue](#) (RC), som er en online platform for multimedial publicering af KUV-projekter, og som drives af Society of Artistic Research (SAR). Portalen kan bruges af alle institutioner, og medlemskabet giver også adgang til løbende seminarer fra SAR i brugen af RC. Hidtil har kun DDF publiceret på [Videncentrets portal](#). RMC og DDSKS er selvstændige medlemmer af RC og har publiceret flere projekter i såkaldte ”Expositions”, som er RC’s særlige publikationsformat, og hvor der, ud over tekst, er mulighed for at integrere lyd, video og interaktive elementer.

Evalueringsgruppen bemærker: RC-portalen er forbundet med en årlig afgift (ca. 75.000 kr.). I tilfælde af ophør af Videnscentrets bevilling vil portalen skulle lukkes.

5.5.4. Opgaven med at opbygge et netværk for peer-review

Videnscentrets interne KUV-fora er foregået efter en model, hvor der ved hver KUV-præsentation har været en respondent fra et andet kunstfagligt felt, som har givet feedback og faglig sparring. Derved har det været forsøgt at opbygge et netværk og en tværdisciplinær kultur for mundtlig fagfællebedømmelse. Fsva. ekstern og uafhængig fagfællebedømmelse har emnet været diskuteret i arbejdsgruppen, og en arbejdsgruppe har været nedsat med det formål at udarbejde en model for peer-review for centrets publikationer på RC.

¹⁸ Siden oktober 2020. Kanalen har 19 videoer og 11 følgere.

¹⁹ Siden september, 2021. Kanalen har 220 abonnenter og har haft 2.097 visninger.

Centret foreslår som en mulighed, at "KUV-Puljens ansøgninger kan gennemgå peer-review, og at udvalget erstattes af et peer-review netværk" og nævner endvidere, at SAR har anbefalet peer-review på puljen med henvisning til gode erfaringer fra Norge.

Evalueringsgruppen bemærker: Videnscentret har etableret en model for intern mundtlig fagfællebedømmelse, men et netværk for peer-review er ikke etableret.

5.5.5. Opgaven med at beskæftige sig med kvalitetssikring

Videnscentret gør selv rede for opgaveløsningen således

- "kvalitetssikring finder både sted igennem centret rent overordnet, igennem alle de aktiviteter vi gennemfører inden for KUV, og igennem specifikke tiltag".
- "Artistic Research Forum har været et vigtigt instrument for at få projekter i tale på tværs af institutionerne og opbygge et vokabular og forståelse af KUV som fælles vidensgrundlag."

Centret peger endvidere på workshops, hvor der har været

- "diskussion om at "begrebsliggøre, kortlægge og visualisere vidensformer i KUV".

Endelig gør centret gældende at kvalitetssikring

- har været "et led i arbejdet med KUV-Puljen hvor centret har tilbudt vejledning på enkelte ansøgninger".
- denne "har dog ikke handlet om det faglige indhold men om selve udformningen af ansøgningerne".

Evalueringsgruppen bemærker: Arbejde med kvalitetssikring er ikke beskrevet specifikt i Videnscentrets årsrapporter, og opgaven er således ikke dokumenteret.

5.5.6. Centrets opgave med at forvalte KUV-midlerne

Videnscentret overtog i 2020 opgaven med at forvalte KUV-midlerne fra KUM. Dette har bl.a. omfattet koordinering af udvalgets møder og vejledning af ansøgere. Centret har i perioden stået for tre KUV-ansøgningsprocesser. Bevillinger for 2023-24 er ved deadline netop udmeldt svarende til en behandlingstid på 137 dage. Jf. pkt. [4.7.2.](#) hviler ansvaret for forsinkelsen ikke på Videnscentret men på KUM.

Videnscentret redegør således for opgaveløsningen

- opgaven har "givet centret et meget konkret forum [...] som har hjulpet integrationen af centret på tværs af discipliner og institutioner."
- overdragelsen fra KUM har dog "ikke fungeret optimalt"; gælder f.eks. "udpegning af et nyt udvalg, [...] evalueringer og reformer af ansøgningsproceduren og ansøgningshandlingerne samt rapportering."
- centret har "ikke haft nogen indflydelse på puljen" [...] og været "et rent administrativt organ."
- centret har måttet "ansætte en ekstra KUV-Pulje sekretær på 30% for at varetage opgaven med sagsbehandling og koordinering af udvalgets arbejde."

- den oprindelige bevilling ikke tager "ikke højde for denne funktion som må antages indgå i koordinatorstillingen."
- "ikke muligt inden for rammerne af en deltidsstilling både koordinere alle centrets aktiviteter samt puljen."

Evalueringsgruppen bemærker: Tilbuddet om vejledning i forb. m. KUV-ansøgning er et positivt tiltag. Det er dog uvist, i hvilket omfang institutionerne har benyttet tilbuddet. Det har endvidere været kvalificerende, at KUV-koordinatorerne qua arbejdsgruppen har kunnet udveksle og diskutere ansøgningsrelevante emner. Som beskrevet er det ikke i perioden lykkedes at beskikke et nyt udvalg eller revidere retningslinjer og ansøgningsprocedurer. Jf. [pkt. 4.8.5](#) efterlades det indtryk, at BKS har haft en særlig fordel af sin tætte tilknytning til centret. Det bemærkes, at to af centrets ansatte selv har søgt og fået bevillinger fra KUV-puljen hhv. to og tre gange.

Fsva. Videnscentrets løsning af sine opgaver henleder evalueringsgruppen opmærksomheden på, at centret først siden august 2020 har haft en daglig leder på fuld tid, hvilket p.t. samlet vil sige 2 år og 8 mdr. Da der ikke i centrets kommissorium er udmeldt en tidsmæssig ramme, inden for hvilken opgaverne forventes fuldført, vil det være rimeligt at anerkende, at ikke alle mål har kunnet opfyldes ved denne evaluerings deadline. Hertil skal føjes, at centret i det seneste år har levet i en bevillingsmæssig uvished, som har betydet, at det ikke har været muligt at ansætte nye medarbejdere.

5.6. Videnscenterets organisatoriske og administrative set-up

Evalueringsgruppen har bedt Videnscentret selv forholde sig til spørgsmålene om, hvor vidt Videnscenterets organisatoriske og administrative set-up er det rette til at styrke

- a) den kunstneriske udviklingsvirksomhed på de kunstneriske uddannelser

Videnscentret svarer således

- centret bør "integreres bedre på tværs af institutionerne".
- nødvendigt at "tage KUV mere alvorligt som fælles vidensgrundlag"
- centret skal have forskeruddannelse og "skabe mere sammenhold, f.eks.. gennem et KUV-kollegium."

- b) den kunstneriske praksisbaseret på de kunstneriske uddannelser

Videnscentret svarer således

- "KUV er i sig praksisbaseret så har vi i gennem at have beskæftiget os med det, også styrket den kunstneriske praksisbaseret overordnet"

Evalueringsgruppen bemærker. Institutionerne tager KUV ganske alvorligt som en aktivitet, der sammen med den kunstneriske/faglige praksis styrker og udvikler vidensgrundlaget. Mange steder er KUV dog stadig i en udviklingsproces, hvor underviserne udforsker egne veje til at kombinere den kunstneriske praksis med en undersøgende og reflekterende tilgang. Institutionernes økonomiske råderum sætter også grænser for, hvor mange midler der kan allokeres til KUV-projekter. Endelig er det væsentligt at bemærke, at vidensgrundlaget på musikkonservatorierne i vid udstrækning også udvikles gennem PUV, et felt som endnu ikke er tildelt en selvstændig pulje. Evalueringsgruppen er enig i, at centret bør integreres bedre på institutionerne. Det kan dog overvejes, om centerkonstruktionen er den rette til at skabe integration, eller om et mere forpligtende samarbejde, evt.

med skiftende ansvar, vil kunne skabe en følelse af medejerskab og dermed bidrage til styrkelse af området.

5.7. Undervisernes evaluering af Videnscentret

For at tilvejebringe et indblik i Videnscentrets virke fra et brugerperspektiv har arbejdsgruppen udarbejdet et online spørgeskema med spørgsmål, der relaterer til centrets opgaver og aktiviteter. KUV-kordinatorer på de syv kunsthøjskoler har udsendt e-mails til alle undervisere med opfordring til at besvare spørgeskemaet. Udsendelse har fundet sted i perioden 23-30. november 2022 med deadline for besvarelse 5. december. En rykkermail blev udsendt 5.-6. december med deadline 15. december.

Besvarelser. I alt 149 undervisere har besvaret spørgeskemaets første seks spørgsmål. Af disse er 118 også gået videre og besvaret spørgsmål 7-14. Tyve af undviserne har endvidere brugt anledningen til at skrive en kommentar til spørgsmålene. Fordelingen af besvarelser i forhold til uddannelsesinstitution fremgår af nedenstående tabel.

Spørgsmål	RMC	DJM	DKDM	SDMK	DDF	DDSKS	BKS	I alt
Sp 1-6	15 (10%)	36 (24%)	46 (31%)	11 (7%)	6 (4%)	26 (17%)	9 (6%)	149
Sp 7-14	9 (8%)	31 (26%)	35 (30%)	8 (7%)	5 (4%)	21 (18%)	9 (8%)	118
Kommentarer	1 (5%)	4 (20%)	3 (15%)	2 (10%)	2 (10%)	6 (30%)	2 (10%)	20

Tabel 4. Fordelingen af besvarelser i forhold til uddannelsesinstitution.

Invitation til at besvare spørgeskemaet er udsendt til 633 undervisere. Med 149 besvarelser giver dette en besvarelsesprocent på 24, hvilket vurderes at være indikativ.

Proportioner	RMC	DJM	DKDM	SDMK	DDF	DDSKS	BKS	I alt
Undersøgelse	10%	24%	31%	7%	4%	17%	6%	100%
Studentertal	12%	23%	21%	15%	6%	12%	11%	100%

Tabel 5. Fordelingen af institutionernes besvarelser (øverst) og institutioners andel af det samlede studentertal (nederst).

Proportioner. Musikkonservatorierne er dominerende med samlet ca. 75 % af besvarelserne, hvilket afspejler disse institutioners andel af det samlede studentertal (ca. 1195 studerende jf. institutionernes årsrapporter, 2021). Blandt de øvrige tre institutioner er DDSKS let overrepræsenteret og BKS let underrepræsenteret. Blandt kommentarerne er DDSKS repræsenteret med knap en tredjedel.

Begrænsninger. Opmærksomheden henledes på, at der ikke er spurgt om ansættelsesforhold. Det vides derfor ikke, hvor mange af respondenterne der er hhv. fastansatte eller timelærere. Der er heller ikke spurgt om tidligere KUV-ansøgning eller -bevilling. Det vides således ikke i hvilket omfang, der er sammenfald mellem dem, der har svaret på spørgsmål vedr. KUV-center, og dem der har svaret vedr. KUV-udvalget. Forklaringen på dette er hensynet til sikring af anonymitet.

5.8. Resultater

Her rapporteres resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen. Det fulde datasæt i form af søjlediaagrammer findes i bilag 2.

Kendskab til center. De første to spørgsmål drejede sig om respondenternes kendskab til KUV-centret og brug af dets hjemmeside. Ca. halvdelen tilkendegiver at kende til KUV-centret enten 'i høj grad' (13%) eller 'i nogen grad' (38%). Den anden halvdel tilkendegiver at kende til KUV-centret enten 'i ringe grad' (35%) og 'slet ikke' (13%). Hvad angår besøg på centrets hjemmeside svarer ca. 1 ud af ti (12%) at det sker 'ofte', mens lige mange svarer 'nogle få gange' (44%) og 'aldrig' (44%) (bilag 1, figur 2 og 3).

Centerets aktiviteter. Hvad angår respondenternes kendskab til KUV-centrets udadvendte aktiviteter, viser resultatet et lineært fald. Ca. 3/4 af underviserne kender til 'symposier', 2/3 kender til 'KUV/artistic research forum', 1/3 kender til 'Kunstens Viden/Knowledge in the Arts', mens ca. 1/4 kender til 'Workshops'. Dette er forventeligt, da symposierne har været annonceret bredt med invitation til studerende og andre potentielle interesserede, mens de øvrige aktiviteter er overvejende interne aktiviteter rettet mod KUV-udøvere.

Respondenter, der tilkendegav at kende til de beskrevne aktiviteter, blev også spurgt om hyppigheden af deres deltagelse. På tværs af 'symposier' og 'KUV/artistic research forum' er tendensen, at ca. en ud af ti har deltaget 'ofte', mens resten har deltaget enten 'nogle få gange' (~48 %) eller 'aldrig' (~44 %). Blandt den tredjedel af respondenterne, der kendte til 'Kunstens Viden/Knowledge in the Arts', har knap 1/10 deltaget 'ofte', mens resten har deltaget 'nogle få gange' (38%) eller 'aldrig' (54%). Af de 33 respondenter, der kender til 'Workshops', har 1/3 deltaget 'nogle få gange' (33%), mens 2/3 har deltaget 'aldrig' (64%) (figur 4-7).

Centerets opgaver. Spørgsmål 7-12 handlede om de opgaver KUV-centret skal varetage iflg. sit kommissorium. Ved disse spørgsmål var der medtaget en femte 'Ved ikke' svarmulighed, som en stor andel af respondenterne (35-63%) valgte at benytte. Ud over at afspejle en stor usikkerhed, reducerer det også i nogen grad validiteten af resultaterne.

Udvikling, offentliggørelse og fælles forum. På tværs af spørgsmål 7-9 er tendensen overvejende positiv. Knap halvdelen af respondenterne mener, at KUV-centret 'i høj grad' (16%) eller 'i nogen grad' (31%) har løst opgaven med at udvikle/videreudvikle artistic research samt støtte offentliggørelse af resultaterne. 12 % mener centret har gjort det 'i mindre grad' (10%) eller 'Slet ikke' (2%). Tilsvarende finder godt halvdelen, at KUV-centret 'i høj grad' (20%) eller 'i nogen grad' (32%) har løst opgaven med at skabe et fælles forum for kunstnerisk udvikling gennem faglige symposier og offentlige foredrag. I forhold til KUV-centerets løsning af opgaven med at motivere, at den 'nyvundne kunstneriske viden, udvikling og resultater af forskning' offentliggøres og formidles, tilkendegiver 2/5, at det har fundet sted 'i høj grad' (14%) eller 'i nogen grad' (27%) (bilag 2, figur 8b, 9b, 10b).

Peer-review og kvalitetssikring. For spørgsmål 10 og 11, der vedrører hhv. KUV-centrets løsning af opgaven med at 'opbygge et netværk for peer-review' samt opgaven med 'kvalitetssikring', gør en stor andel (~60%) af 'Ved ikke'- besvarelser sig gældende. Svarene hælder overordnet svagt i en positiv retning (bilag 2, fig. 11b, 12b).

Spørgsmål 12 spurgte 'Med hvilken grad af kvalitet mener du, KUV-centret har løst opgaven med at forvalte KUV-midlerne?'. To af fem svarer til dette 'Høj grad' (20%) eller 'Nogen grad' (21%), mens ca. halvt så mange svarer 'Mindre grad' (12%) eller 'Ringe grad' (5%). Altså en overvejende positiv vurdering. Andelen af 'Ved ikke' svar er 42%, hvilket ikke er overraskende, da man typisk kun vil have en mening om dette, hvis man på en eller anden måde har været involveret i ansøgninger til KUV-puljen (bilag 2, figur 13b).

Styrkelse af KUV og praksis. Spørgsmål 13 og 14 stillede de samme spørgsmål, som arbejdsgruppen er blevet bedt om at undersøge i sit kommissorium, om 'Videnscentrets organisatoriske og administrative set-up er det rette til at styrke 1) den kunstneriske udviklingsvirksomhed og 2) den kunstneriske praksisbaserings på de kunstneriske uddannelser'. På spørgsmålet om styrkelse af KUV svarer to ud af fem 'I høj grad' (9%) eller 'I nogen grad' (29%), mens knap 1/5 svarer 'I mindre grad' (13%) eller 'Slet ikke' (4%). På spørgsmålet om styrkelse af praksisbaserings svarer lidt færre, en tredjedel, 'I høj grad' (8%) eller 'I nogen grad' (24%), mens knap 1/4 svarer 'I mindre grad' (19%) eller 'Slet ikke' (6%). Resultatet peger i en moderat positiv retning om end mere for styrkelsen af KUV end for styrkelsen af praksisbaserings. På begge spørgsmål har ~44% svaret 'Ved ikke' (bilag 2, figur 14b, 15b).

Kommentarer. De 20 kommentarer vidner om stor mangfoldighed i undervisernes udgangspunkt og om et stort spænd af holdninger. Fem svar kredser om oplevelsen af, at centret er langt væk med udtryk som "rimelig usynlige for os i provinscampusser", "en lidt lukket klub centreret i Kbh." eller "en fjern satellit". Fulgt op af udsagn som "Centeret burde have været meget synligt, opsøgende og til stede rundt omkring på institutionerne".

To kommentarer giver udtryk for, at KUV-centret har haft for meget fokus på billedkunst. Andre peger på, at KUV har været "for akademisk og svært lite kommunikativt" eller "[...] bevæger sig langt væk fra den kunstneriske praksis, bliver for akademisk og skaber sin egen osteklokke løserevet fra den skabende og udøvende kunst". I samme afdeling er en efterlysning af spørgsmål om, hvor vidt "[...] centeret har formået at repræsentere andre formidlings- og samtale-formater end en akademisk, ikke-embodied, ikke-performativ samtale".

Herudover tilkendegiver flere, at de er for nye i ansættelsen, har ikke-relevante fagområder (fx pædagogik) eller ikke har haft mulighed for at deltage i aktiviteter (fx på gr. af andet arbejde) til at kunne besvare spørgsmålene fyldestgørende.

6. Afrunding

Denne evaluering er sat i værk i forlængelse af den politiske aftale fra 22. december 2021 på mandat fra Kulturministeriets Rektorer. Evalueringen er baseret på tilgængelige dokumenter, indhentede svar og resultater fra to spørgeskemaundersøgelser. I tråd med kommissoriets pkt. 3 har evalueringsgruppen udformet sin rapport uden anbefalinger, da det fremgår, at KUR udarbejder sådanne på baggrund af rapporten. Evalueringsgruppen har dog for visse emner og problemstillinger peget på overvejelser, der kan eller bør gøres.

Herunder sammenfattes hovedpointerne i evalueringen af hhv. KUV-udvalg og Videnscenter. Kursiveret tekst er sammendrag af evalueringsgruppens bemærkninger.

Sammenfattende vurderes det for KUV-udvalgets vedkommende:

- *Det bør i en revision af KUV-puljens administrative set-up overvejes at regulere bevilningsnormerne og sidestille de økonomiske rammer for udviklings- og modningsprojekter.*
- *Ved evt. oprettelse af et nyt udvalg bør det overvejes at tilføre udvalget 2-3 yderligere fagpersoner og indføre præcise og restriktive retningslinjer for genbeskikkelse.*
- *Det bør i en ny udmøntning af KUV-puljen stærkt overvejes at forenkle den administrative proces mellem indstilling og bevilling. Det er i den forbindelse afgørende, at det sikres, at KUV-puljen fortsat sekretariatsbetjenes.*
- *De uddelte bevillinger fra puljen 2013-21 afspejler ikke institutionernes indbyrdes størrelsesforhold, ligesom den geografiske fordeling er markant ulige. Det bør i en fremtidig administration af KUV-puljen overvejes, om der, uden at kompromittere kvalitetssikringen, kan skabes sikkerhed for alle institutioners lige adgang til midlerne, fx gennem kvotering.*
- *Spørgeskemaundersøgelsen indikerer, at det kan overvejes at revidere formen på de begrundelser der gives, navnlig ved afslag. Det bør desuden overvejes at revidere ansøgningsformen, så det i højere grad end nu bliver muligt at inkludere andre relevante præsentationsformer end den skriftlige. Endelig bør det overvejes at minimere brugen af begrænsede tilsagn, da dette i mange tilfælde har negative konsekvenser for projekternes forløb, indhold, gennemførlighed og resultater.*

Sammenfattende vurderes det for Videnscentrets vedkommende:

- *Videnscentret har i perioden organiseret symposier, KUV-fora, offentlige foredrag og workshops. Deltagelsen har været svingende fra få (<5; KUV-forum) til mange (~150; symposium). Symposierne har i perioden fået en større andel af praksisbaseret indhold. Undervisere fra KUR-institutionerne har dog udgjort en relativt mindre andel af deltagerne. KUV-forum har tilbudt en relevant platform for vidensdeling. Program for KUV-forum er ofte annonceret sent og i visse tilfælde udsendt med fejl. Teknisk og kommunikativt har kvaliteten af det hybride format været svingende men også stigende.*
- *En grundlagstekst for KUV samt en antologi og et KUV-videoprojekt er ikke afsluttet.*
- *Videnscentret har etableret en model for intern mundtlig fagfællebedømmelse, men et netværk for peer-review er ikke etableret.*
- *Den tilbudte vejledning i forb. m. KUV-ansøgning er et positivt tiltag. I hvilket omfang institutionerne har benyttet det er dog uvist. KUV-koordinatorerne har qua arbejdsgruppen kunnet udveksle ansøgningsrelevante emner.*
- *Det er ikke i perioden lykkedes at beskikke et nyt udvalg eller revidere retningslinjer og ansøgningsprocedurer.*
- *Centret har kun haft en daglig leder en del af tiden og ikke alle mål har kunnet opfyldes i perioden. Bevillingsmæssig uvished har betydet, at videnscentret ikke har kunnet ansætte nye medarbejdere.*
- *Centret bør integreres bedre på institutionerne. KUV er dog mange steder stadig i en udviklingsproces. Institutionernes økonomiske råderum sætter grænser for antallet af lokale KUV-projekter. Vidensgrundlaget på musikkonservatorierne udvikles også gennem PUV.*
- *Spørgeskemaundersøgelsen indikerer, at en beskedent del af underviserne kender Videnscentret, og at ganske få anvender centrets hjemmeside.*
- *Kendskabet til centrets fire udadvendte aktiviteter er udbredt fsva. symposier men falvende for de mere interne aktivitetsformer. Ift. potentialet vurderes deltagelse i aktiviteterne til at være generelt lav.*
- *Omkring halvdelen af underviserne svarer 'ved ikke' på spørgsmålene om centrets opgaveløsning. De øvrige respondenter udtrykker svagt til moderat positive vurderinger, dog overvejende positiv ift. forvaltningen af KUV-midlerne. Et lignende mønster ses i vurderingen af, hvor vidt centrets set-up er det rette til at styrke KUV og praksisbaseret ring.*
- *Kommentarerne er overvejende kritiske ift. centrets placering, og hvad der opleves som "akademisk" eller "fjern satellit".*
- *Det bør overvejes i en evt. revision af centret at skabe et mere decentralt netværk for KUV, som institutionerne på skift har ansvaret for. Dette kan skabe grundlag for en højere grad af lokal forankring og give den kunstneriske praksisbaseret en mere fremtrædende og synlig plads. Tilbagevendende internationale KUV-symposier og mindre tværkunstneriske fora rummer store udviklingsmuligheder. Det bør dog i et muligt fremtids-scenarium overvejes at tilpasse tilrettelæggelse og frekvens af disse, så de afspejler underviserne og institutionernes faktiske forhold mhp. maksimalt udbytte af aktiviteterne.*

7. Bilagsoversigt

Bilagt denne rapport

- 1) Bilag 1 resultater af spørgeskemaundersøgelse vedr. KUV-udvalg
- 2) Bilag 2 resultater af spørgeskemaundersøgelse vedr. Videnscenter

Bilag i separat bilagssamling

- 3) Bilag 3 Redegørelse for KUV 2013 og 2014
- 4) Bilag 4 En betragtning fra KUV-udvalgets innside (KUV-rapport 2022)
- 5) Bilag 5 Kommissorium for KUV-udvalget 27062013
- 6) Bilag 6 Kandidatliste for KUV-udvalget 2021
- 7) Bilag 7 Administration af KUV-puljen_Notat_KUM 2020
- 8) Bilag 8 Fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstneriske uddannelsesinstitutioner
- 9) Bilag 9 Samarbejdsprojekter for de kunstneriske uddannelsesinstitutioner 2019-2022
- 10) Bilag 10 Center for Kunstnerisk viden_statusrapport2020
- 11) Bilag 11 Center for Kunstnerisk viden_Midtvejsrapport2021
- 12) Bilag 12 Center for Kunstnerisk viden_årsrapport2021
- 13) Bilag 13 Center for Kunstnerisk Viden_årsrapport2022
- 14) Bilag 14 Center for Kunstnerisk viden_selvvalueringsrapport_2023
- 15) Bilag 15 Videnscentrets svar på Evalueringsgruppens spørgsmål vdr opgaver_2023

8. Referenceliste

- a) [Udvalget for reform og udvikling af de kunstneriske uddannelser](#), november 2021 (rapport)
- b) [Politisk aftale om de kunstneriske uddannelser](#), december 2021
- c) [Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet](#)
- d) [Kunstnerisk Udviklingsvirksomhed - udredning om vidensgrundlaget på de videregående kunstneriske uddannelser](#), KUM 2013 (rapport)
- e) [Aktstykke nr. 268 af 9. juni, 2022](#)
- f) [Rapport om evaluering af KUV-puljen](#), Jørnø, P. 2015.
- g) Redegørelse fra udvalget for pulje til kunstnerisk udviklingsvirksomhed 2013 og 2014
- h) ['KUV-udvalgets beretning 2018](#)
- i) En betragtning fra KUV-udvalgets innside' (Lützow-Holm, 2022)
- j) [Kunstnerisk udviklingsvirksomhed på tværs – KUV-netværket 2014-2019](#) (rapport)
- k) [De kunstneriske uddannelser – forslag til en fremtidig organisering](#), Sveidahl, H. (rapport, Kulturministeriet, 2017
- l) [Fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstneriske uddannelsesinstitutioner](#), Kulturministeriet. 2018 (bilag)
- m) Midtvejsrapport 2021 (materiale til Styregruppemøde 7. juni 2021). Videnscentret, 2021)
- n) Statusrapport 2020. Videnscentret, 2020
- o) Årsrapport, 2021
- p) Årsrapport, 2022. Videnscentret, 2023.
- q) Center for Kunstnerisk Viden & Udvikling - Selv-evaluering (2023)
- r) Videnscentrets svar på Evalueringsgruppens spørgsmål vdr opgaver_2023. Videnscentret, 2023